[illegible]

ἡ

καί πῶς ... ἀπέτυχε

ἐκδόσεις ἐλεύθερη σκέψις

ΕΘΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΕΣΠΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ
24
ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967

...ούτο χθὲς εἰς Θεσσαλονίκην

...ΜΑΧΗΤΙΚΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΟΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
...ΣΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΙΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

...ρόνως ...λας πόλεις ...λλάδος

Συνεχίζεται ὁμαλῶς ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τῆς χώρας. ...σαν ὅλοι οἱ προσωρινῶς ἐπιβληθέντες περιορισμοὶ ...

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΩΡΚΙΣΘΗ ΠΡΟΧΘΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΥΠ... ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ κ. Κ. ΚΟ...

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ Α... Ο ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.Σ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ κ. ΓΡ. ΣΠΑΝΤΙ...

Οἱ ὁρκισθέντες μέχρι τῆς νυκτὸς ὑπουργοί: Ἐσ...

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ
23
ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967

...ΝΗΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΝ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΚΟΛΛΙΑΝ
...Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΠΑΝΤΙΔΑΚΗΣ

...υπουργοῦ καὶ αἱ προγραμματικαὶ δηλώσεις τῆς κυβερνήσεως

Ἡ Σελήνη ἀναμένει τὸν ἄνθρωπον
Ὑγρὸν ἀλλὰ σταθερὸν τὸ ἔδαφος

Ο «ΣΕΡΒΕΤΟΡ 3» ΕΠΕΤΥΧΕ ΠΛΗΡΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ - ΠΙΕΣΤΗΡΙΑ
ΟΔΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, ΑΡΙΘΜΟΣ 57 (Τ.Τ. 101)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΤΟΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ, ΑΡΙΘ. 16766
ΑΘΗΝΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967

ΤΟ ΜΙΚΤΟΝ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΝ ΑΠΕΡΡΙΨΕΝ ΑΙΤΗΣΙΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΕΩΣ

ΑΠΕΤΥΧΕ ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΑΠΕΛΠΙΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΝΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΔΙΑ ΤΟ "ΜΝΗΜΟΝΙΟΝ"

ΑΙΤΗΣΙΣ ΝΑ ΣΦΡΑΓΙΣΘΟΥΝ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕ ΚΑΙ ΝΑ...ΕΞΕΤΑΣΘΟΥΝ ΑΙ ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΑΙ ΤΗΣ!

ΝΑ ΚΑΤΑΘΕΣΟΥΝ ΟΙ κ.κ. ΚΥΡΟΥ, ΒΕΛΙΔΗΣ, Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΣΥΝΗΓΟΡΩΝ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑΝ ΘΑ ΠΑΡΙΣΤΑΤΑΙ ΚΑΙ Ο κ. Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΗΝ 2ΑΝ ΠΡΩΙΝΗΝ

ΕΞΕΡΡΑΓΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΚΙΝΗΜΑ

ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Τὴν 2.30 πρωινὴν δύναμις τεθωρακισμένων κατέλαβεν τὸ κέντρον τῶν Ἀθηνῶν.

ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΕΤ' ΕΙΣΗΓΗΣΙΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ...

...ΛΙΑΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΩ...

ΑΥΞΑΝΟΝΤΑΙ ΑΜΕΣΩΣ ΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΓΗΡΑΤΟΣ ΚΑΙ...

ΔΙΠΛΑΣΙΑΖΕΤΑΙ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩ...

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 420 ΕΚΑΤ. ΔΡΑΧΜΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΙΝ ΑΓΡΟ...

ΔΕΥΤΕΡΑ 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967

ΤΑ ΝΕΑ

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΑΠΕΣΟΒΗΣΕΝ ΑΙΜΑΤΟ

Ὁμάδες κρούσεως Κεντροαριστερᾶς καὶ Ἀριστερᾶς θὰ ἐπιχειροῦσαν κατάλυσιν τ
τρωσιν τῆς Θεσσαλονίκης.- Θὰ κατελάμβαναν τὸ Διοικητήριον, τὴν ἕδραν Γ' Σ.Σ., Θ

ΚΗΔΕΥΕΤΑΙ ΑΥΡΙΟ ΜΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ Ο ΔΡ. ΑΝΤΕΝΑΟΥΕΡ

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΠΟ ΤΟΝ κ. ΚΟΛΛΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗ

ΙΡΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΧΘΕΣ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (βλ. 4ην σελ.)

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΑΝΕΛΑΒΕ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑΝ

Ὡρκίσθη Κυβέρνησις ὑπὸ τὸν Εἰσαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Κων)τῖνον Κόλλιαν

Ἡ Βραδυνή

Ἱδρυτής: ΔΗΜ. Α. ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ (1924-1938)

Βάσει σχεδίου μὲ κινητοποίησιν μαχητικῶν ὁμάδ

ΑΙΜΑΤΟΚΥΛΙΣΜΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑ ΕΙΧΕΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙ Η ΚΕΝΤΡΟ

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΑΠΕΣΟΒΗΣΕΝ ΤΑΣ ΑΙΜΑΤΗΡΑΣ ΤΑΡΑΧΑΣ

Ἐπαναστατικὰ σχέδια καὶ κιβώτιον μὲ χρυσᾶς λίρας ἀνευρέθησαν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς

ΤΟ Κ.Κ.Ε. ΗΥΝΟΕΙΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΣΠΙΔΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΠΑΘΟΣ — Μ. Δευτέρα

ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΤΑΞΙΣ ΚΑΙ ΗΣΥΧΙΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΝ ΚΑΘ' ΑΠΑΣΑΝ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΒΛΕΠΕ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΦΕΙΔΙΟΥ 12 (Τ.Τ.142)

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΠΕΝΕΒΗ ΠΡΟΣ ΑΠΟΣΟΒΗΣΙΝ ΑΙΜΑΤΗΡΩΝ ΤΑΡΑΧΩΝ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΞΕΔΗΛΟΥΝΤΟ

κατὰ τὴν χθεσινὴν συγκέντρωσιν τῆς Ἑνώσ. Κέντρου

ΜΕ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΝ

ΕΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΟ ΥΠΟ ΟΜΑΔΩΝ ΚΡΟΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΚΕ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟΑΡΙΣΤΕΡΩΝ

Δὲν εἶναι ἀσφαλῶς ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὁ Στρατὸς ἐπεμβαίνει στὴν Πολιτικὴ στὴν Ἑλλάδα! Ἀπὸ τὸ 1909, οἱ στρατιωτικὲς ἐπεμβάσεις ἀριθμοῦνται μὲ τὶς δεκάδες... Ἀκόμη καὶ ὅταν τὰ παρεμβαίνοντα πρόσωπα δὲν ἦσαν στρατιωτικοί, διὰ μέσου τοῦ Στρατοῦ παρενέβησαν καὶ ἐπέβαλαν τὶς θελήσεις τους, ἔστω καὶ προσωρινά. Εἶναι ὅμως ἀναντίρρητο, ὅτι οἱ περισσότερες ἐπεμβάσεις ἦταν ἄμεσα στρατιωτικές, εἴτε ὑπὸ μορφὴ Συνδέσμων, ὅπως ὁ Σύνδεσμος τοῦ 1909, ὁ «Δημοκρατικὸς Σύνδεσμος» τῶν ἐτῶν 1922 - 1927, εἴτε ὑπὸ μορφὴ ἀξιωματικῶν, ὅπως ὁ Πλαστήρας, ὁ Κονδύλης, ὁ Πάγκαλος κ.ἄ.

Ἡ ἰδιομορφία τῆς 21 Ἀπριλίου

Ἡ ἰδιομορφία τῆς 21ης Ἀπριλίου ἔγκειται σὲ πολλὰ δεδομένα. Κατ' ἀρχὴν δὲν ὑπάρχουν κοινὰ σημεῖα μὲ τὶς προγενέστερες στρατιωτικὲς ἐπαναστάσεις. Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1909, συχνὰ παρομοιαζομένη μὲ τὴν 21ην Ἀπριλίου, ἔγινε σχεδὸν ὑπὸ μορφὴ ὀπερέττας, γιὰ νὰ παραδώση ἀμέσως τὴν ἐξουσία στοὺς πολιτικοὺς καὶ νὰ προετοιμάση ἁπλῶς τὸ ἔδαφος, γιὰ τὴν μὲ ἐκλογὲς ἀνάληψι τῆς ἐξουσίας ἀπὸ ἕνα νεοπαγῆ μέν, ἀλλὰ πάντως πολιτικό: τὸν Βενιζέλο...

Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1922, ἔδειξε μὲν στὴν ἀρχὴ τάσεις μονοπωλήσεως τῆς ἐξουσίας, προχώρησε μάλιστα σὲ ἐντυπωσιακές, μολονότι ἀμφισβητούμενες πολιτικὲς πράξεις (ὅπως ἡ ἐκτέλεσις τῶν 6), ἀλλά, ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν ἐνέκρωσε τὴν πολιτικὴ ζωὴ οὗ τόπου παρὰ μονόπλευρα, ἀπαγορεύοντας τὴν συμμετοχὴ τῶν βασιλικῶν καὶ διασπείροντας τὸν Διχασμό, ἀφ' ἑτέρου δὲ γρήγορα ἐνεπλάκη κι αὐτὴ στὸ ἐκλογικὸ καὶ «κοινοβουλευτικὸ» παιγνίδι, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ βυθισθῆ στὸν ἴδιο βοῦρκο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο φιλοδοξοῦσε νὰ τραβήξη τὴ χώρα!

Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς φαινόμενο ἐπαναλήφθηκε μὲ τὶς ἐπεμβάσεις τῶν στρατηγῶν Παγκάλου, Κονδύλη καὶ Πλαστήρα. Ὁ τότε Στρατός, ἦταν ἐπηρεασμένος βαθύτατα κι αὐτὸς ἀπὸ τὸ Διχασμό, ὁρκιζόμενος πίστι καὶ ἀφοσίωσι στὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο «στρατηγοὺς μὲ γόητρον» καὶ ἀλληλοδιαδεχομένους στὴν ἐξουσία, πάντοτε δὲ μέσα στὸ πλέγμα τῶν τότε κυριαρχούντων πολιτικῶν κομμάτων.

Ἡ 21η Ἀπριλίου, ἀντίθετα, δὲν ἐξεπήδησε ἀπὸ «στρατηγοὺς γοήτρου», οὔτε ἀπὸ Στρατὸ διχασμένο. Δὲν ὑπῆρξε ὄργανο πολιτικοῦ κόμματος, οὔτε Ἀνωτάτης Ἀρχῆς. Τοὐναντίον, ἔδρασε ἐναντίον ὅλων τῶν στοιχείων τοῦ ὑπάρχοντος πλέγματος τῆς πολιτικῆς καταστάσεως. Κατ' ἀρχήν!... Ἄγνωστοι ὡς τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀξιωματικοί, ἦσαν οἱ ἐμπνευσταὶ καὶ ἐκτελεσταί της. Διέλυσε τὸ Κοινοβούλιο καὶ τὰ πολιτικὰ κόμματα, ἀπεμάκρυνε ὅλο τὸν πολιτικὸ κόσμο ἀπὸ τὸ προσκήνιο καὶ ἀνέλαβε ἡ ἴδια τὴν διακυβέρνησι τῆς χώρας μόνη της.

Καὶ μόνον αὐτά, θὰ ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ τονισθῆ ἡ ἰδιομορφία της..... Ἂν δὲν ἦταν καὶ πολλὰ ἄλλα, ὅπως π.χ. καὶ ἡ ἴδια ἡ φύσις της... Ἀλλὰ εἶναι πιθανὸ ὅτι ἀκριβῶς αὐτὰ ἦσαν καὶ οἱ αἰτίες τῆς ἀποτυχίας της.

Ἡ φύσις της

Ἕνα πολιτικὸ καθεστὼς κατατάσσεται συνήθως ἀπὸ πολλοὺς παράγοντες ὑποκειμενικούς, ὅπως π.χ. τὸ εἶδος τῶν πρωτεργατῶν του, τὸ πολιτικό του «πιστεύω» (ἂν ἔχη!), τοὺς σκοπούς του, τὴν ὑπάρχουσα κατάστασι, τὴν πορεία ποὺ διαλέγει, τὴν

νέα τάξι πού διαμορφώνει κ.ο.κ.

Όλοι αύτοί οί παράγοντες, εἶχαν μία ἰδιόμορφη φύσι στήν 21η 'Απριλίου... Οἱ πρωτεργάται της κατ' ἀρχήν: Ἦσαν μόνον ἀξιωματικοί τῆς λεγομένης «γενεᾶς τοῦ πολέμου», χωρίς πολιτικούς ὑποστηρικτάς μὲ τὴν ἔννοια πού δίνεται συνήθως. Μεγαλωμένοι μέσα στὴν ἀντιξοότητα τοῦ πολέμου, διεμόρφωσαν ἀσφαλῶς ἕνα χαρακτῆρα ἐμποτισμένο ἀπὸ δυσπιστία πρὸς τὰ φιλοσοφικὰ δόγματα, μὲ ἔντονη τάσι πρὸς τὸν πραγματισμό ἤ τὸν ἐμπειρισμό. Ἡ ἀπουσία τοῦ πολιτικοῦ παρελθόντος καί πολιτικοῦ δογματισμοῦ, εἶχε ὡς συνέπεια τὴν δημιουργία καί ἰσχυροποίησι ἁπλῶ αἰσθημάτων ἐντόνου πατριωτισμοῦ, σεβασμοῦ πρὸ τὶς παραδόσεις καί καλῆς προαιρέσεως. Ὁ «κοσμοθεωρητισμός» δὲν ὑπῆρχε μέσα τους.

Τὸ «πολιτικό πιστεύω» της, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ἐκπηγάζῃ ἀπὸ τὴ φύσι τῶν ἀνθρώπων της ὅπως ἄλλωστε καί οἱ σκοποί της: Ἁγνὲς καί ἁπλὲς ἔννοιες (τάξις, νοικοκύρεμα, αὐτοπεριορισμός, πειθαρχία, ἐκσυγ-

●«Ἐπανάστασις» μέ... δικαστικούς! Ἡ τραγικωμῳδία τοῦ Ἀριστοφάνους; ἤ ἡ κυβέρνησις τῶν ἐξαπατήσεων; Οἱ ἐκφράσεις εἶναι χαρακτηριστικές...

χρονισμός, άρμονικὸς συνδυασμὸς προόδου καὶ παραδόσεων, ἑνότης, πατριωτισμός, ἀντικομμουνισμός), ποὺ ὅμως δύσκολα προσαρμόζονται στὶς πολύπλοκες καὶ πολυάριθμες πτυχὲς τοῦ Μεταπολέμου, ὅπου ἡ γενικὴ ρευστότης καὶ ἡ ταχύτης τῶν μεταβολῶν συναγωνίζονται σὲ ἕναν ἀγῶνα δρόμου πρὸς μία ἄγνωστη ἀκόμη ἄβυσσο...

Ὁ ἀμιγὴς κοινοβουλευτισμός, ὡς τὸ μεταπολεμικὸ καὶ ἀπὸ καθαρὴ ἀντιδραστικὴ ἐπιβολὴ ἐπικρατῆσαν «πλαίσιο», ὄχι μόνον δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τὸ ρόλο ποὺ ἔπρεπε νὰ παίξη, ἀλλὰ εἶναι ἀντίθετα, ἔναυσμα ἀνατροπῆς κάθε εἴδους πλαισίου. Ἰδιαίτερα στὴ γεωπολιτικὰ ἐκτεθειμένη Ἑλλάδα, ὁ κοινοβουλευτισμὸς ἀπειλοῦσε νὰ γίνη ὁ τάφος τῆς χώρας καὶ ἡ ἀντικατάστασίς του ἦταν καὶ εἶναι μοιραία καὶ προδιαγεγραμμένη.

Λογικὴ συνέπεια ὅλων αὐτῶν εἶναι τὸ ὅτι ἡ φύσις τῆς 21ης Ἀπριλίου ἦταν διαφοροποιημένη ἀπὸ πολλὰ στερεότυπα καὶ ξεφεύγει ἀπὸ πολλὰ κατὰ συνθήκην πλαίσια, μέσα στὰ ὁποῖα προσπάθησαν νὰ τὴν τοποθετήσουν οἱ ἐχθροί της.

Οἱ ἐχθροί της τὴν τοποθέτησαν μέσα στὰ πλαίσια τοῦ «φασισμοῦ», τοῦ «ὁλοκληρωτισμοῦ» (τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν μπόρεσαν ἀκόμη). Ἡ 21η Ἀπριλίου δὲν ἦταν τίποτε ἀπ' αὐτά! Ἀλλὰ οἱ ἐχθροί της ἀπὸ σκοποῦ τὴν συνταυτίζουν... Ξέρουν ὅτι 25 χρόνια προπαγάνδας ἔχουν διαστρεβλώσει πολλὲς ἔννοιες... Συνταυτίζοντάς την μὲ τὶς ἔννοιες αὐτές, ἔχουν διπλὸ ὄφελος. Ἀφ' ἑνὸς ὠφελοῦνται προπαγανδιστικά. ἀφ' ἑτέρου συσκοτίζουν ἀκόμη περισσότερο τὴν ἔννοια τῶν ἀντικοινοβουλευτικῶν ἰδεολογιῶν!

Ἐὰν πείσουν τὴν μάζα ὅτι κάθε καθεστὼς ποὺ ἀντιδρᾶ στὸν ἀμιγῆ κοινοβουλευτισμὸ εἶναι π.χ. «φασισμός», ἰδιοποιοῦνται τοὺς «πολιτικὰ ἀμαθεῖς» καὶ τὰ θύματα τῆς προπαγάνδας τῆς 25 ετίας, ἐνῶ συγχρόνως, ἀπογυμνώνουν τὶς ἐθνικὲς ἐπαναστατικὲς ἰδεολογίες ἀπὸ τὸ ἰδεολογικό τους πλαίσιο, ποὺ θὰ μποροῦσε —ἂν ἀνάβιωνε πραγματικὰ— νὰ ἐμπνεύση ἐνθουσιασμό, πίστι, φανατισμό, ἰδεολογικὴ καὶ πνευματικὴ ὁλοκλήρωσι στὶς μᾶζες, πού, τότε, θὰ ἔβλεπαν ὅλη τὴν τραγικὴ πνευματικὴ γυμνότητα τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ.

Οἱ αὐταπάτες της

Ἡ 21η Ἀπριλίου ἤθελε νὰ ὑπερηφανεύεται ὅτι εἶναι κάτι τὸ ξεχωριστό, τὸ διαφορετικό, καὶ ἰδίως πρωτότυπο. Ἡ πρωτοτυπία της πρέπε νὰ ἔγκειται στὸ ὅτι κατέλυσε τὸν κοινοβουλευτισμὸ γιὰ νὰ τὸν ἀποκαταστήση! Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ πεισθῆ κανείς, ὅτι ἡ γνωστὴ μορφὴ τοῦ ἀμιγοῦς κοινοβουλευτισμοῦ ἀποτελοῦσε —καὶ ἀποτελεῖ— καταστροφὴ γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὄχι μόνον αὐτή. Νόμιζε λοιπὸν ὅτι ἂν μποροῦσε νὰ ἐπιτύχη τὴν ἀντικατάστασι τῆς Παλαιᾶς Δημοκρατίας, συνώνυμης ὅλων τῶν δεινῶν τοῦ πολιτικοῦ στερεώματος, μὲ μιὰ νέου εἴδους δημοκρατία, προσαρμοσμένη, ἀλλαγμένη, θὰ μποροῦσε νὰ ὑπερηφανευθῆ ὅτι ἔδειξεν ἕνα νέο δρόμο... Νόμισε....

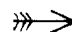
Σὲ ἕνα κόσμο ἀναποδογυρισμένο καὶ τελείως διαφορετικό, θέλησε νὰ ἐπιστρέψη σὲ ἕνα σύστημα ξεπερασμένο ἕνα σύστημα περασμένου αἰῶνος. Τοῦ ὁποίου ἡ θεωρία παραβλέπει τὴν ἀνθρωπίνη φύσι θεωρώντας τοὺς ἀνθρώπους ὅλους... ἡμιθέους κριτὰς καὶ τοῦ ὁποίου ἡ πρᾶξις ἐξελίχθηκε στὴ μεγαλύτερη καὶ τραγικώτερη φάρσα τῆς Ἱστορίας... Ποὺ κρατιέται

μὲ τὰ δόντια, μὲ τὴν κεφαλαιοκρατικὴ ὑποστήριξι (ποὺ τὸ γέννησε ἄλλωστε) καὶ μὲ τὴ δύναμι τῆς... ἀδρανείας του μόνον! Καὶ ποὺ κατάντησε τὴν Εὐρώπη, ἀπὸ Κέντρο τοῦ Κόσμου καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ, σὲ ὑποκατάστημα τοῦ Βαρβαρισμοῦ...

Τὸ πολιτικὸ κατεστημένο

Ἡ 21η Ἀπριλίου προσπάθησε νὰ θάψη ἕνα νεκρὸ κόσμο.... Τὸν πολιτικὸ κόσμο τῆς χώρας. Ἀποτελούμενο ἀπὸ ἀνθρώπους ἄλλων, ξεπερασμένων ἐποχῶν. Κατὰ συνέπεια ξεπερασμένους. Ἀνθρώπους ποὺ κύριο «προτέρημα» εἶχαν μιὰ ἀμφίβολη κληρονομικότητα σχεδὸν φεουδαρχικῆς μορφῆς.... Ἢ ἀκόμη ἀντλοῦσαν τὴν «ἀκτινοβολία» τους ἀπὸ τὸ Μεγάλο Διχασμό.... Ἢ ἦταν «ἀλεξιπτωτισταὶ» τοῦ «ξένου παράγοντος» ἢ τοῦ Στέμματος.

Ὅλοι εἶχαν πάντως ἕνα κοινὸ σημεῖο: Δὲν ἦσαν πολιτικοὶ ἡγέτες, ἀλλὰ πολιτικάντηδες. Γεννήματα καὶ θρέματα τοῦ Συστήματος, ἀπησχολημένοι μὲ τὸ λάδωμα τοῦ Μηχανισμοῦ του. Κατατρυχόμενοι ἀπὸ πάθη, μίση καὶ ἀπωθημένα, παλαιὰ καὶ νέα. Ὑποχρεωμένοι νὰ ἑλίσσωνται μεταξὺ

● Ἡ πρώτη συνεδρίασις ὑπουργικοῦ συμβουλίου μετὰ τὸ κίνημα τοῦ βασιλέως (14.12.67). Ἡ χώρα εἶναι βασίλειο χωρὶς βασιλέα, Δημοκρατία χωρὶς δημοκρατία, Δικτατορία χωρὶς δικτατορία! Τὸ ρολόϊ — εἰρωνία — δείχνει ἀκόμη 12 παρὰ τέταρτο... Θὰ τὸ δείχνη ἐπί.... 5 χρόνια! Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ πῆ ὅτι καιρὸς ὑπῆρχε....

τῶν ἀναγκῶν τῶν κομμάτων καὶ τοῦ παντοδυνάμου Ξένου παράγοντος, ποὺ τοὺς ὤθοῦσε στὴν ἐξουσία μὲ τὴν ἴδια εὐκολία μὲ τὴν ὁποία μποροῦσε νὰ τοὺς πετάξῃ κάτω... Καταδικασμένοι στὴν δημαγωγία, τὸν συμβιβασμό, τὴν ὑποχώρησι ἢ τὴν συνθηκολόγησι μὲ τοὺς «παράγοντας», τοὺς «ὀπαδούς», τοὺς «συντρόφους»...

Οἱ Λαοὶ ἔχουν Κοντὴ Μνήμη. Ξεχνοῦν μὲ ὅση εὐκολία δυσαρεστοῦνται ἢ εὐχαριστοῦνται. Καΐνε ὅτι ἐλάτρεψαν καὶ λατρεύουν ὅτι ἔκαψαν. Πιάνονται ἀπὸ τὸ Σήμερα, ξεχνοῦν τὸ Χθές, ἀδιαφοροῦν γιὰ τὸ Αὔριο... Εἶναι κι αὐτὸ μέσα στὴ Φύσι τοῦ Ἀνθρώπου, ποὺ ἀγνοεῖ ἡ θεωρία τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Συστήματος.

Οἱ δυσαρέσκειες καὶ οἱ ἀπογοητεύσεις, ἡ Ἄγνοια τῶν νεωτέρων καὶ ἡ Ἐπιλησμοσύνη τῶν πρεσβυτέρων, εἶναι πηγὲς τῆς Κοντῆς Μνήμης. Χρειάζεται λοιπόν, κατὰ καιρούς, ἡ ὑπενθύμισις. Θὰ τοὺς ἔκανε νὰ σκεφθοῦν ὡριμότερα. Θὰ εἴχαμε λιγώτερους ἀνευθύνους ὕστερα.

Ὅποιος διαβάσῃ τὴν περίοδο 1900 - 1975 ἢ ἔστω 1915 - 1945, δὲν μπορεῖ νὰ μὴν αἰσθανθῇ τὸ αἷμα του νὰ βράζῃ καὶ τὸ στομάχι του ν' ἀναποδογυρίζεται. Ἡ τύφλωσις, τὰ πάθη, ἡ ἀβελτηρία, ἡ ἀσυνέπεια, ἡ δημαγωγία, ἡ δειλία, ἡ φυγομαχία, ἡ δουλοφροσύνη, ὁ ραγιαδισμὸς ὁ ἐγωϊσμός, ἡ ἀναίδεια ἡ θρασύτης, ἡ φιλοδοξία, ἡ ἀνευθυνότης.... Αὐτὰ χαρακτηρίζουν τὸν πολιτικό μας κόσμο.... Τότε καὶ τώρα! Ἀφοῦ δὲν ἀνανεώθηκε ποτέ, ἀραιώνοντας μόνο ἀπὸ τὴ Θεία Πρόνοια!

Καὶ σήμερα ἀκόμη, μετὰ ἀπὸ χρόνια ἀπομακρύνσεώς τους ἀπὸ τὰ κοινά, παρ' ὅλα τὰ παθήματα, παρ' ὅλα τὰ διδάγματα τῆς σταδιοδρομίας τους, οἱ πολιτικάντηδές μας δείχνουν πάντα τὴν ἴδια στοιχειώδη ἔλλειψι οἱουδήποτε ρεαλισμοῦ, αὐτοκριτικῆς, πολιτικῆς διορατικότητος. Ἐμμένουν σὲ μιὰ σαλιωμένη καραμέλλα ποὺ μάζεψαν ἀπὸ τὸ δρόμο!

Δὲν μποροῦν νὰ δεχθοῦν τὴν πραγματικότητα, ἴσως γιατὶ οὐδέποτε τὴν ἐπλησίασαν. Ἀρνοῦνται καὶ τὸ γεγονὸς τῆς 21ης Ἀπριλίου, ἀλλὰ καὶ τὰ ὅσα χρόνια διεμόρφωσε διαφορετικά. Ζοῦν τὸ 1945, ἂν μὴ τὸ... 1935!

Ζητοῦν ἐπιστροφὴ στὸ παρελθόν, ἀντὶ νὰ βλέπουν πρὸς τὸ μέλλον...

Ἔχουν τὴν γνωστὴ ἐπωδὸ τοῦ ραγιᾶ. Ὁ ξένος παράγων θὰ τοὺς σώσῃ! Καὶ κανείς τους δὲν κάνει ἐξαίρεσι! Ἀκόμη καὶ τώρα, ἀδιαφορῶντας γιὰ πράγματικὰ Ἐθνικὰ συμφέροντα πάλι πρὸς τοὺς ξένους στρέφονται... Κοινὴ Ἀγορὰ πάσῃ θυσία, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς καταστροφὲς ποὺ θὰ φέρῃ στὴν δομὴ τῆς Οἰκονομίας, τοῦ Ἔθνους... Συνεννόησις μὲ τὴν Τουρκία, μὲ θυσία τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Κύπρου, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ αἷμα ποὺ χύθηκε... Γιὰ νὰ ἱκανοποιηθοῦν Εὐρωπαῖοι καὶ Ἀμερικανοί... Καὶ νὰ τοὺς διατηρήσουν στὴν ἐξουσία!

Εἴδαμε ἄλλους νὰ ζοῦν σὰν μισθοφόροι ξένων κομμάτων στὸ ἐξωτερικό, ἄλλους νὰ... κλαῖνε καὶ νὰ ὀδύρωνται... Τραγικὸς θίασος ἀπελπιστικῆς κωμωδίας...

Δὲν ἀντιλαμβάνονται—οὔτε τοὺς περνάει κἂν ἀπὸ τὸ νοῦ—ὅτι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ καθεστῶτος δὲν ἔχει τὴν ἴδια ἔννοια γιὰ τοὺς «ἀντιστασιακούς» τοῦ ἐσωτερικοῦ, ποὺ γλυστροῦν κατ' εὐθεῖαν στὴ λαϊκομετωπικὴ παγίδα, ὡς ποὺ νὰ κλείσουν τὰ δόντια τοῦ μμουνιστικοῦ δοκάνου. Μὲ ἥσυχη συνείδησι ὅλοι... Οἱ μὲν γιατὶ δὲν καταλαβαίνουν τὴ διαφορά, οἱ ἄλλοι γιατὶ δέν, ζοῦν παρὰ μὲ τὴ λέξι «δημοκρατία»—ἔστω καὶ Λαϊκή!

Αὐτὸν τὸν κόσμο προσπάθησε νὰ θάψῃ ἡ 21 Ἀπριλίου. Καὶ αὐτὸν ἄφησε, τότε, τὸ Ἔθνος νὰ ταφῇ, χωρὶς νὰ στενοχωρηθῇ, δίνοντας πίστωσι, σὲ μιὰ ἐλπίδα γιὰ Ἐπανάστασι...

...Ποὺ διαψεύθηκε τραγικά. Γιατὶ οἱ Ἐπαναστάσεις θέλουν Ἰδεολογία, πλαίσια καί, προπαντὸς Ἐπαναστάτες...

Ἡ ψυχολογία της

Οἱ Ἐπαναστάτες δὲν ἦταν πολιτικοί. Κατὰ συνέπεια δὲν εἶχαν ἀγκυροβολημένες ἀπόψεις, οὔτε σαφῆ πολιτικὴ διαπαιδαγώγησι... Ἡ τοποθέτησίς τους ἦταν ἁπλῆ: «Ὁ πολιτικὸς κόσμος χρεωκόπησε, ἡ Ἑλλὰς χρεωκοπεῖ, ὁ Κομμουνισμὸς καραδοκεῖ καὶ προχωρεῖ, ἡ Δύσις παραπαίει, ὁ γεωπολιτικὸς χῶρος ἀναταράσσεται: Κάτι πρέπει νὰ γίνη...»

Στὴν Μονάδα, ἡ Διοίκησις εἶναι ἁπλῆ, μέσα στὸ σύνθετο πλαίσιό της. Ἡ Ἱεραρχία, ἡ Πειθαρχία, ἡ Ὀργάνωσις, ἀποτελοῦν τὰ βασικά της στοιχεῖα. Γιατὶ νὰ μὴν μπορεῖ νὰ γίνη τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴν Πολιτεία;

Ἡ πολιτεία ὅμως δὲν εἶναι Μονάδα, οὔτε Στρατός. Ἀποτελεῖται ἀπὸ πολυάριθμα ἀλληλοσυγκρουόμενα κοινωνικὰ στοιχεῖα. Κύτταρα ἀνόμοια καὶ πολλὲς φορὲς καρκινοπαθῆ ἢ καὶ καρκινογόνα! Συγκροτήματα συμφερόντων, ἀπὸ τὰ πιὸ ἁπλᾶ, τοῦ ἀτόμου, ὡς τὰ πιὸ σύνθετα, τῶν τάξεων ἀπὸ τὰ πιὸ τοπικά, ὡς τὰ πιὸ ἐθνικὰ καὶ ἀπὸ τὰ πιὸ ἰδιάζοντα ἑλληνικά, ὡς τὰ πιὸ ἀπόκρυφα διεθνῆ. Ἐκπροσωποῦνται ἀπὸ ἄτομα, ἀλλὰ μόνον ἐκπροσωποῦνται. Τὰ ἄτομα περνοῦν, ἀλλάζουν, τὰ συμφέροντα ὅμως ποὺ ἐκπροσωποῦν παραμένουν ἀκέραια..

Ἡ «Ἀνισόρροπη Ἰσορροπία» ποὺ διαμορφώνεται πάντοτε, σὲ δεδομένη στιγμὴ καὶ δεδομένο χῶρο, δὲν θέλει ἀλλάγὲς ποὺ νὰ τὴν ἀνατρέψουν. Καὶ ἀμύνεται μὲ κάθε τρόπο, ἐναντίον τοῦ νέου στοιχείου ποὺ τὸ ἐπιχειρεῖ. Γιὰ νὰ ὑπερνικηθῆ, δὲν ἀρκεῖ ἡ ἰσχύς. Χρειάζεται ἡ γνῶσις τῆς δομῆς της, ἡ σαφὴς ἀντίληψις τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῶν μεθόδων της καὶ προπάντων ἡ διείσδυσις στὴν πραγματικὴ κεφαλὴ τῶν ὁρατῶν πλοκάμων της. Καὶ προϋπόθεσις γι' αὐτὰ εἶναι ἡ ἰδεολογικὴ τοποθέτησις, ποὺ προέρχεται μόνον ἀπὸ τὴν Ἱστορική, Φιλοσοφικὴ καὶ Πολιτικὴ Μελέτη. Τὰ συμπεράσματα τοῦ Μελετητοῦ εἶναι τὸ Χέρι καὶ τότε μόνον ἡ Ἰσχὺς εἶναι τὸ Δόρυ. Σὲ κάθε ἄλλη περίπτωσι, τὸ Δόρυ δὲν εἶναι τοῦ Λεωνίδα. Εἶναι τοῦ Δὸν Κιχώτη ἐναντίον ἀνεμομύλων!

Ἡ ἐκλογὴ τῆς 21ης Ἀπριλίου

Τὴν αὐγὴ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967, ἡ θριαμβεύσασα σὲ δύο ὧρες μόνον Ἐπανάστασις, εἶχε νὰ διαλέξη μεταξὺ δυὸ δρόμων:

α) Τῆς Νομιμότητος μέσα σὲ Ἐπανάστασι.

β) Τῆς Ἐπαναστάσεως μέσα σὲ Νομιμότητα.

Ὁ πρῶτος δρόμος ἀπορρέει κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου, ὅτι ἡ ἐπανάστασις δημιουργεῖ Δίκαιο. Συνεπῶς, ἐσήμαινε πραγματικὴ Ἐπανάστασι, μὲ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Ἀνατροπῆς καὶ τῆς Ἀνοικοδομήσεως ἐπὶ νέων βάσεων.

Ἀπαραίτητες προϋποθέσεις εἶναι στὴν περίπτωσι αὐτή, ἡ πολιτικὴ φιλοσοφία (ὁλοκληρωμένη) ἡ ὕπαρξις στελεχῶν ἐμποτισμένων καὶ ἐμπείρων στὸν πολιτικὸ ἀγῶνα καὶ —κυρίως— ἡ ἀποδοχὴ τῶν ἀναποφεύκτων δονήσεων της. Μακροχρόνια, ἀλλὰ ὁλοκληρωμένα ἀποτελέσματα.

Ὁ δεύτερος δρόμος εἶναι ὁ ἐναγκαλισμὸς τῆς προϋπαρχούσης Νομιμότητος, ἡ ἀλλαγὴ τῆς Ἡγεσίας καὶ ἡ βραδεία ὑπομονετικὴ καὶ ἐπίμονη προσπάθεια βαθμιαίας ἀλλαγῆς. Νοθεύει τὴν ἔννοια τῆς Ἐπαναστάσεως.

Αὐτὸν τὸν δρόμο διάλεξε ...

...Ὅλες οἱ ἐνέργειές της, ἀκόμη καὶ οἱ πιὸ ἀντιφατικές, πηγάζουν ἀπὸ αὐτὸ τὸ πλαίσιο. Ὑποχρεωμένη νὰ προχωρῆ μὲ πειράματα, δισταγμούς, ἐνναλλαγές, ἑλιγμούς, αντιφάσεις, ποὺ μποροῦν νὰ κρίνωνται καὶ νὰ ἐπικρί-

νωνται ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ ὅλους καὶ μὲ ἐπιχειρήματα τόσο ἀντράνταχτα - ὅσο καὶ ἀντιφατικά!

Διότι — καὶ ἐδῶ ὑπεισέρχεται ἡ ἔλλειψις πείρας πολιτικῶν ἀγώνων! — δὲν ἔλαβε ἀρκετὰ ὑπ' ὄψιν τὴν δύναμι τῆς ἀδρανείας, προσώπων καὶ πραγμάτων, τὶς κεκτημένες συνήθειες, τοὺς ἀτταβισμούς, οὔτε τὸ ὅτι τὰ συμφέροντα εἶναι ἀπρόσωπα, τὰ δὲ πρόσωπα βρίσκονται ἐκεῖ ἁπλῶς γιὰ νὰ τὰ ὑπηρετοῦν.

Ὄχι πὼς ἡ συνειδητοποίησις αὐτὴ δὲν ἦλθε κάποτε... Ἦλθε, στὸν δρόμο, μὲ τὴν ἐμπειρία τῶν προβλημάτων τῆς διακυβερνήσεως. Ἀλλὰ ἦταν κάπως ἀργὰ γιὰ νὰ κτυπηθῆ τὸ σίδερο... Εἶχε κρυώσει!

Ἡ ἔννοια τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὰ γνωστὰ θεωρήματα, πρέπει ἀπαραίτητα νὰ ξεκινᾶ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα ὅτι ὅλοι εἶναι καλοί, ἂν μή... θεοί! Ἄλλως, παύει νὰ ὑφίσταται.. Καὶ ἡ νέα Δημοκρατία της λοιπόν, ἔπρεπε νὰ ξεκινήση ἀπὸ τὸ ἀξίωμα αὐτὸ καὶ νὰ λησμονήση ὅτι κακὸ ἔγινε καὶ ὅσους τὸ ἔκαμαν, νὰ μὴν διαλέξη μεταξὺ χλωροῦ καὶ ξεροῦ, νὰ μὴν θίξη γεγονότα καὶ καταστάσεις, ἐφ' ὅσον θὰ μποροῦσαν νὰ προκαλέσουν κύματα «ἐπαναστατικά».

Τὸ πόσο λίγο «ἐπαναστατικά» εἶναι αὐτά, κάθε πολιτικὰ σκεπτόμενος ἄνθρωπος, εἶναι σὲ θέσι νὰ τὸ κρίνη. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ κρίσις θὰ μποροῦσε νὰ ἀποδειχθῆ βεβιασμένη, ἐφ' ὅσον, παρ' ὅλα αὐτά, θὰ ὑπῆρχε ὁ ἀπαιτούμενος μακρὺς χρόνος ὥστε νὰ ἀποδώση ἡ κλιμακωτή, βαθειὰ μεταρρύθμισις, ἡ ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ ἀποτελῆ τὸ ὄνειρο, τὸν ἀπώτερο σκοπό, ἴσως!

Οἱ σκοπιμότητες

Ποιά εἶναι τα ὅρια τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ποιά τῆς Μεταρρυθμίσεως;

Ἐπανάστασις σημαίνει Ἀνατροπὴ καὶ Μεταρρύθμισις Μετατροπή... Ἀλληλένδετες συχνὰ ἔννοιες, ἀλλὰ καὶ ἀντιφατικὲς κάποτε...

Ὑπῆρξε Ἀνατροπή... Ἀλλὰ ὑπῆρξε Ἐπανάστασις; Ὑπῆρξε Μετατροπή... Ἀλλὰ ὑπῆρξε Μεταρρύθμισις; Αὐτὲς εἶναι οἱ βασικὲς ἐρωτήσεις. Ἀπὸ τὴν ἀπάντησί τους θὰ ἐξαρτηθῆ ἡ Κρίσις τῆς Ἱστορίας... Ἡ κρίσις τῶν ἀνθρώπων, ὑποκειμενικὴ κατ' ἀνάγκην, εἶναι περιορισμένη, ὑποχρεωτικὰ σχεδόν, στὴν παρατήρησι καὶ διάκρισι τῶν ἐπιτευγμάτων καὶ τῶν σφαλμάτων...

Ἡ κυριαρχία τῆς 21ης Ἀπριλίου ὑπῆρξε τόσο γρήγορη, καὶ οὐσιαστικὰ ἀνώδυνη, ὥστε νὰ μένη ὑπόδειγμα ὄχι μόνον ἐπιτυχημένα ὠργανωμένης ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ μεγέθους τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ προϋπάρχοντος καθεστῶτος.

Καὶ μόνον ἡ κατάληψις τῆς ἐξουσίας ἀπὸ μία μικρὴ ὁμάδα ἀποφασισμένων, ἐναντίον ἑνὸς τεραστίου ὠργανωμένου κυκλώματος ἀπὸ κληρονομικὲς καὶ θεσμικὲς δυνάμεις, κινουμένου ἀπὸ ἕνα κῦμα παθιασμένου φανατισμοῦ παρασυρμένων μαζῶν, καὶ ὑποστηριζομένου ἀπὸ τοὺς παντοδυνάμους ξένους παράγοντας εἶναι ἀναμφισβήτητα ἐπίτευγμα...

Ἡ ἔλλειψις ἀντιστάσεως ἢ ἀντιδράσεως, ἡ τόσο ἀντίθετη μὲ τὰ ἐνδεχόμενα θεωρητικὰ στοιχεῖα ἑνὸς ἀμερολήπτου παρατηρητοῦ, ἀποδεικνύει τὴν ἐπιτυχημένη ἐκλογὴ τῆς στιγμῆς. Ψυχολογικά, τὸ πάθος καὶ

ὁ φανατισμὸς εἶχαν ξεπεράσει τὸ ζενὶθ τους καὶ εἶχαν πάρει τὴν κατιοῦσα τῆς ἀνίσχυρης συγκατανεύσεως σὲ ὁ,τιδήποτε!

Τὸ βράδι τῆς 20ῆς Ἀπριλίου 1967, ὑπῆρχαν στὴν Ἑλλάδα τεράστιοι ὀργανωμένοι σχηματισμοί, συγκροτήματα συμφερόντων συνδεδεμένα, πατροπαράδοτα καὶ ριζωμένα φρούρια... Ὑπῆρχε ἕνα μεγάλο συντηρητικὸ κόμμα, πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπέβλεπαν μᾶζες ὁλόκληρες. Ὑπῆρχε ἕνα μεγάλο κεντρῶο συγκρότημα, μὲ τὸν ἄνεμο στὴν πρύμνη. Ὑπῆρχε ἕνας τεράστιος κομμουνιστκιὸς ὀργανισμός, πολυσχιδής, πολυδαίδαλος καὶ πολύμορφος... Δημαγωγία, πάθη, φανατισμὸς συνέθεταν μιὰ ζοφερὴ ἀλλὰ ἀνεξίτηλη φαινομενικὰ εἰκόνα, ποὺ στεφάνωνε τὸ πατροπαράδοτο συγκρότημα τοῦ Παλατιοῦ. Μὲ τοὺς κύκλους του, τοὺς παράγοντές του, τὴν ἰσχύ του, τὶς πολύπλοκες ἐπιρροές του, καὶ τὴν ριζωμένη τάσι ὑπακοῆς πρὸς αὐτὸ — σχεδὸν αὐτομάτως κατὰ Παβλὼφ — τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τοῦ Κράτους καὶ τῶν παραγόντων του.

Τὸ βράδι τῆς 21ης Ἀποιλίου ἤδη, ὅλα αὐτά, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Παλάτι — κι αὐτὸ φαινομενικῶς μόνον — εἶχαν πάψει νὰ ὑπάρχουν! Τὸ Παλάτι γλύτωσε προσωρινά, γιατὶ ἔπρεπε νὰ δώση τὸ μανδύα τῆς συνεχείας καὶ τῆς νομιμότητος, σύμφωνα μὲ τὸ δρόμο ποὺ ἐπελέγη. Ἡ διατήρησίς του, ἐπικίνδυνη, πῆρε τέλος σὲ 9 μῆνες καὶ ἤδη ἀπὸ τὴν πρώτη ἐπέτειο τῆς 21ης Ἀπρλίου, τίποτε δὲν εἶχε μείνει ἀπὸ τὴν προεπαναστατικὴ σκηνή.... Ἀλλὰ ἡ κατάληψις τῆς ἐξουσίας δὲν εἶναι πανάκεια. Δημιουργεῖ περισσότερα προβλήματα ἀπὸ ὅσα λύνει, ἰδίως γιὰ τὴν νέα ἡγεσία!

Κατὰ κανόνα τὰ ἐπιτεύγματα καὶ τὰ σφάλματα μιᾶς πολιτικῆς εἶναι ἀλληλένδετα καὶ ἀπορρέουν τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὁπωσδήποτε εἶναι ἀνάλογα μὲ τοὺς σκοποὺς καὶ τὴν πορεία ποὺ ἀκολουθεῖται. Γιὰ νὰ τὴν ἀκολουθήση μὲ ἐπιτυχία, ἔπρεπε νὰ προβῆ στὶς ἀκατανόητες (ἐπαναστατικά) ἐνέργειες, τόσο τῶν πρώτων μηνῶν, ὅσο καὶ κατόπιν. Τὸ πολὺ ποὺ μπορεῖ νὰ συζητηθῆ εἶναι ἡ ἔκτασις καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν «συνεπειῶν τῆς σκοπιμότητος».

Ἐφ' ὅσον ἔθεσε σὰν σ κ ο π ὸ τ ὴ ν χ ω ρ ὶ ς τ ρ α ν τ ά γ μ α τ α καὶ δονήσεις θεσμικὴ μεταρρύθμισι, ἀντὶ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀνατροπῆς ἐπαναστατικοῦ τύπου, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ διατηρήση προσχήματα, πρόσωπα, πράγματα, θεσμούς, στὴν θέσι τους, μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ θὰ ἤξερε πῶς καὶ μὲ τί νὰ τοὺς ἀντικαταστήση! Λογικὴ συνέπεια, ἄλλωστε, τῆς π ρ α γ μ α τ ι σ τ ι κ ῆ ς φ ύ σ ε ώ ς τ η ς...

Σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς ἡ Ἑλλὰς ἔπασχε — καὶ πάσχει ἀκόμη — ἀπὸ βαθὺ κ α ρ κ ί ν ο, προϊὸν σειρᾶς ἐτῶν προχειρολογιῶν, ἐμβαλωματικῶν «λύσεων» καὶ σ υ γ κ ε ν τ ρ ω τ ι κ ῆ ς ἀ μ α θ ε ί α ς, ἑνὸς π α ρ α λ ύ τ ο υ πολιτικοῦ συστήματος καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀνεχείας, τὰ ὁποῖα ἀλληλένδετα ἐδημιούργησαν τὸν φαῦλο κύκλο, πού, κάποτε, ἔ π ρ ε ν ὰ σ π ά σ η.

Καὶ σὲ ὅλους αὐτοὺς τοὺς τομεῖς ἔπρεπε νὰ γίνουν τ ο μ ὲ ς β α θ ε ι έ ς, τόσο βαθειές, ποὺ μόνον ἐπαναστατικῷ δικαίῳ μποροῦσαν νὰ γίνουν. Μόνη ἐκλογή! Σ π α θ ὶ ἢ ν υ σ τ έ ρ ι; Ἡ 21η Ἀπριλίου ἐπέλεξε τὸ νυστέρι.

Ἐφ' ὅσον αὐτὸς ὁ δρόμος ἐπελέγη, ὅλα τὰ ἄλλα, ἐπιτεύγματα καὶ σφάλματα, ἔρχονται μόνα τους σχεδόν.

Προϋποθέσεις ἐπιτυχίας, στὴν περίπτωση αὐτὴ εἶναι ἡ ἱκανότης ἐλιγμῶν, ἡ ἐλαστικότης ἀπόψεων, ἡ ἀποφυγὴ Γορδίων Τομῶν, ἡ πειθὼ καὶ ἡ διατήρησις τῆς Βίας ὑπὸ μορφὴ σκιᾶς μόνον. Βραχυχρόνια, τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν μέσα τους τὸ σπέρμα τῆς Ἀμφιβολίας.

Ἡ τακτικὴ ἦταν ἡ μετακίνησις μὲ τὶς ἄκρες τῶν δακτύλων... Δύο βήματα ἐμπρὸς καὶ ἕνα πίσω, φαίνεται νὰ ἦταν τὸ μυστικὸ τῆς πορείας της.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἐκλογὴ ἦταν ἡ συνέχισις τῆς πολιτικῆς, οἰοκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς γραμμῆς, μὲ ἄλλες μεθόδους μόνον, ἐφ' ὅσον σὰν σκοπὸς ἐτέθη ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις — ἀμέσως καὶ πάση θυσία — ὁποιαδήποτε «ἐτυμολογικὰ ἐπαναστατικὴ» διαταραχή, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ἔχη ἄμεσες ἐπιπτώσεις, στὸν οἰκονομικὸ τομέα. Μὲ τὸ φιλελεύθερο οἰκονομικὸ σύστημα, ἡ ἀξιοποίησις τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς Χώρας καὶ ἡ γρήγορη ἀνάπτυξις, ἀπαιτοῦσαν τὴν διεθνῆ οἰκονομικὴ συμπαράστασι καὶ ἐμπιστοσύνη. Ἀποφεύγοντας τὶς διαταραχές, ἡ 21η Ἀπριλίου ἐπέτυχε αποτελέσματα στὸν τομέα αὐτό. Ὅλα τὰ λεγόμενα περὶ «καραντίνας» εἶναι ἀστεῖα, στὸν οἰκονομικὸ τομέα!

Βέβαια, ἐδῶ ὑπάρχει ἡ ἄλλη ὄψις τοῦ νομίσματος! Πολλὲς ἐπενδύσεις ἀπέτυχαν νὰ γίνουν. Ἄλλες ἔγιναν ὑπὸ ὅρους ποὺ περικλείουν μελλοντικους κινδύνους. Ἡ χαλιναγώγησις του ξένου κεφαλαίου δὲν ἔγινε ὅπως θὰ ἔπρεπε. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν οπωσδήποτε αποφασιστικὰ θετικό...

Θέλησε νὰ διατηρήση τὸ Νόμισμα ἀνέπαφο... Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἀποφύγη νὰ θίξη ὡρισμένα πρόσωπα καὶ πράγματα, πολὺ ἔνοχα μέν, ἀλλὰ ἀ π α ρ α ί τ η τ α στὴν καλὴ λειτουργία τοῦ κυκλοφοριακοῦ συστήματος τῆς Οἰκονομίας!

Θέλησε νὰ μὴ δημιουργήση κι ἄλλα κοινωνικὰ προβλήματα, ἀλλὰ ν ὰ ἀ π ο ρ ρ ο φ ή σ η βαθμιαῖα τὰ ὑπάρχοντα.. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ κρατήση τὸν Κρατικὸ Μηχανισμὸ σὰν σύνολο καὶ νὰ τὸν ἐκκαθαρίση σιγὰ σιγά, σὲ ἀνύποπτο χρόνο. Λογικὴ συνέπεια ἦταν καὶ τὰ σφάλματα καὶ ἡ ανοχὴ στὴν ἀντίδρασι, ἐνεργητικὴ ἢ παθητικὴ τοῦ ἀπειλουμένου Σώματος...

Θέλησε νὰ δώση λύσεις σὲ προβλήματα χ ρ ο ν ί ζ ο ν τ α καὶ συνεχῶς ἐπιδεινούμενα, γιατὶ ἐνέπλεκαν οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικὲς ἀντιθέσεις καὶ ἀλληλοσυγκρουόμενα ζωτικὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα ἡ κοινοβουλευτικὴ ψηφοθηρία εἶχε καταστήσει κυριολεκτικὰ Γορδίους δεσμούς... Ἡ δυνατότης λύσεων ὅμως, ἐφ' ὅσον ἔπρεπε νὰ γίνουν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνώδυνα, ἦταν δεμένη μὲ τὰ γενικώτερα οἰκονομικὰ δεδομένα. Ἢ ἔπρεπε νὰ κερδίση καιρό, ἢ νὰ δυσαρεστήση τοὺς πάντας!

Ὑπῆρχαν — καὶ ὑπάρχουν πάντα— ἑκατοντάδες κράτη ἐν κράτει, νομοθετημένα καὶ θεσμοποιημένα. Ἀπὸ τὰ κλειστὰ ἐπαγγέλματα, στὸν πληθωρικὰ αὐξανόμενο ἀριθμὸ τῶν μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων, περνῶντας ἀπὸ τὰ ἐνοικιοστάσια, τὶς ὑπὲρ τρίτων (κηφήνων) εἰσφορὲς καὶ τὰ διάφορα ἀδηφάγα «ταμεῖα». Δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ κτυπηθοῦν αὐτὰ διὰ μιᾶς, ἐφ' ὅσον «ἔπρεπε» ἡ Οἰκονομία, ὄχι μόνον νὰ συνεχίση ἀπρόσκοπτα τὴ λειτουργία της, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴν ἀλλάξη πορεία, ἢ ἀρχὲς λειτουργίας...

Σὲ ἕνα σημεῖο ὅμως βρίσκεται ἡ οὐσιαστικὴ αἰτία πολλῶν ἐνεργειῶν, γεγονότων καὶ ἐξελίξεων, ποὺ ὁπωσδήποτε θὰ μποροῦσαν νὰ χαρακτηρισθοῦν τοὐλάχιστον «περίεργα».

Ἀπὸ τῆς γεννέσεώς της, ἡ 21η Ἀπριλίου ἐδημιούργησε μ ό ν η τ η ς μία μεγάλη παρεξήγησι! Ἐνῶ ἦταν Ἐ π α ν ά σ τ α σ ι ς, καὶ σκοπὸ εἶχε νὰ ἀνοίξη ἕνα νέο κεφάλαιο στὴν Ἱστορία τῆς Χώρας, ἐδήλωσε ὅτι εἶναι «π ρ ο σ ω ρ ι ν ή»...

Βέβαια ὅλα στὴ ζωὴ εἶναι «προσωρινὰ» καὶ οἱ ἱστορικὲς ἐξελίξεις εἶναι συνεχεῖς μεταβολές, δηλαδὴ περιωρισμένες στὸ χρόνο! Ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος συνηθίζει νὰ κρίνη τὰ πάντα μὲ τὸ κριτήριο τῆς δικῆς του ζωῆς καὶ ἡ

1972: Ἡ ὥρα τοῦ θριάμβου γιὰ τὸν Γ. Παπαδόπουλο... Ἀπ' τὴ ζωὴ στὸ θάνατο εἶν' ἕνα μονοπάτι...

δήλωσις αὐτή, εἶχεν σὰν ἀποτέλεσμα νά... παρερμηνευθῆ ἀπὸ τὴ μᾶζα ὡς ἁπλῆ «ἐπέμβασις», ὅπως τόσες ἄλλες...

'Απ' ἐκεῖ ξεκινοῦν τὰ πάντα. 'Επὶ πλέον ἡ πορεία τῶν ὁμαλῶν μεταρρυθμίσεων, συνδυάσθηκε μὲ τὴν ἔννοια τῆς «'Επαναστάσεως ὅλων, χωρὶς δόγματα καὶ ἰδεολογίες». Τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν φυσικὰ περίεργα. 'Αφ' ἑνός, ἡ 21η 'Απριλίου δὲν ἤθελε νὰ κάμη διαχωρισμὸ τῶν 'Ελλήνων, ἤθελε νὰ τοὺς δεχθῆ ὡς «κατ' ἀρχὴν καλῆς θελήσεως», ἀπέφυγε νὰ δημιουργήση «δικό της κόμμα» καὶ πολιτεύθηκε ὑπερκομματικὰ καὶ ὑπερπαραταξιακά... 'Αφ' ἑτέρου, πολὺς κόσμος φοβήθηκε «νὰ ἐκτεθῆ μὲ παρένθεσι», ἄλλοι ἔμειναν κατάπληκτοι ἀπὸ τὶς ἐνέργειες αὐτές, ἄλλοι ἀπογοητεύθηκαν ἀπὸ ἄλλες καὶ ὅλοι «βρέθηκαν ἀνάμεσα σὲ δυὸ καρέκλες»! 'Εκτὸς βέβαια ἀπὸ τοὺς κατ' ἀρχὴν ἀντιπάλους, δογματικοὺς ἢ συμφεροντολόγους, πού, ἔτσι, βρῆκαν πρόσφορο ἔδαφος στὴν συκοφαντία, τὴν κατηγορία, τὴν κακοπιστία, ἢ στὴν καθαρὴ κριτι,ή...

Οἱ 'Επαναστάτες ποτὲ δὲν βρίσκουν βέβαια δικαίωσι κατὰ τὴν στιγμὴ τῆς ἐπαναστάσεώς τους. 'Η δικαίωσις ἔρχεται — ἂν ἔλθη — ἀργότερα μόνον. Στὴν προσπάθεια αὐτή, τὴν πρωτοφανῆ στὴν 'Ελλάδα, ἡ διάνοιξις ἑνὸς νέου δρόμου, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ἔχη ἀπρόοπτα καὶ παγίδες. Ἔτσι στὸ ἐσωτερικό, ἡ ἄγνοια τῶν προθέσεων, τὸ κενὸ τῶν παρατάξεων, ἡ φαινομενικὰ ἀκύμαντη ἐπιφάνεια, ἔδωσαν τὴν εὐκαιρία σὲ περίεργα καὶ πολυκύμαντα ἄτομα καὶ ὁμάδες, νὰ ἐμφανισθοῦν ὡς διεκδικηταὶ καὶ σημαιοφόροι! Στὸ δὲ ἐξωτερικό, ἡ συσκότισις τῆς προπαγάνδας τοῦ «διεθνοῦς κλίματος», σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ἐμφανῆ «καλὴ θέλησι» καὶ προσεκτικὴ ἀντιμετώπισι τῆς καταστάσεως ἀπὸ τὴν 'Επανάστασι, ἔδωσε τὴν ἰδέα τῆς δυνατότητος ἀπαραδέκτων ἐπεμβάσεων καὶ πιέσεων, λόγῳ καί... κακῆς συνηθείας ἄλλωστε!

Εἶναι γεγονός, ὅτι οἱ ἐλπίδες τῆς 'Επαναστάσεως γιὰ μιὰ «ἀλλαγὴ νοοτροπίας», διαψεύσθηκαν. Οἱ ἴδιες οἱ αὐτοδεσμεύσεις της, ἀπὸ τὴν τήρησι τῶν παλαιοτέρων νόμων καὶ διατάξεων, ἕως καὶ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1968, δὲν τῆς ἐπέτρεψαν νὰ «καλλιεργήση» νέο πνεῦμα — ἰδίως στὴ Νεολαία — καὶ ἀνεπτέρωσαν, ἀντίθετα, τὶς ὀξυνομένες συμπλεγματικὲς ἐλπίδες «ἐκείνων ποὺ δὲν ξέχασαν τίποτε καὶ τὰ λησμόνησαν ὅλα»! 'Απογοητεύοντας ἢ καὶ ἀποδιώχνοντας τοὺς «φυσικοὺς φίλους» της καὶ μὴ προσεταιριζομένη τοὺς ἐχθρούς της, εἶχε καταδικασθῆ νὰ ἀντιμετωπίζη τὰ προβλήματα καὶ τὶς ἐξελίξεις οὐσιαστικὰ μόνη, δεδομένου ὅτι τὸ «Ἰδεῶδες τῆς ἀναπτύξεως» ἐνδιαφέρει τὰ ἄτομα καὶ ὄχι τὴν μάζα, ποὺ πρόθυμη νὰ ἱκανοποιηθῆ, ὅταν τὰ πράγματα πηγαίνουν καλά, ἕτοιμη νὰ δυσαρεστηθῆ στὴν ἀντίθετη περίπτωσι, δὲν διαγείρεται ἀπὸ τέτοια ἰδεώδη...

...Ὄχι μόνον δὲν διαγείρεται, ἀλλὰ καὶ διαφθείρεται! Τὸ Κράτος τῆς παρέχει μόνον... Δὲν τῆς ζητᾶ˙ Οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις, παροχές, χρηματοδοτήσεις, διαγραφὴ ἀγροτικῶν χρεῶν... Σωστὰ μέτρα καὶ ἀπαραίτητα. 'Αλλὰ ἡ διέγερσις, ἡ συμμετοχή, ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ φανατισμὸς εἶναι ὅπως ὅλα τὰ δυνατὰ αἰσθήματα: θέλουν καὶ νὰ προσφέρουν καὶ νὰ παίρνουν! Ὄχι τὸ ἕνα χωρὶς τὸ ἄλλο, οὔτε τὸ ἄλλο χωρὶς τὸ ἕνα... Στὴν περίπτωσι αὐτή, διαφθείρεται, συνηθίζει στὴν ὀκνηρὴ καὶ ἀχάριστη ἀποδοχὴ τῶν προσφερομένων καὶ διαιωνίζεται ὑπὸ ἄλλο μανδύα, τὸ φάσμα, τοῦ προεκλογικοῦ ὀργίου τοῦ παρελθόντος!

'Ο λαός, σὰν σύνολο καὶ σὰν ἄτομα, ἔχει ἀνεπτυγμένο τὸ κοινὸ αἴσθημα Δικαίου. Ἤξερε τί γινόταν στὸ παρελθὸν καὶ τὸ ὅτι

● Ἀλληγορία τῆς 21ης Ἀπριλίου; ἤ ἐπαλήθευσις τῆς παροιμίας; Ὅπου λαλοῦν πολλοὶ κοκκόροι.. καὶ ἡ ἀκροβασία ἄθλημα εἶναι...

δεχόταν τὴν ρουσφετολογία, τὴν φαυλότητα καὶ τοὺς χαρισμοὺς (μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι κάθε κοινωνικὴ ὁμάδα θὰ ἐπωφεληθῆ μὲ τὴ σειρά της!) δὲν ἄμβλυνε τὴν ἐνστικτώδη ἀηδία καὶ ἀποδοκιμασία του... Ἡ ἀλλαγὴ λοιπὸν τὸν βρῆκε ὄχι μόνο σύμφωνο, ἀλλὰ τὸν γέμισε μὲ ἐλπίδα ἠθικῆς καθάρσεως καὶ ἀπονομῆς δικαίου. Ἡ λέξις «φ α υ λ ο κ ρ α τ ί α», εἶχε συγκεκριμένη ἔννοια γι' αὐτόν. Τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι ο ὐ δ ε ὶ ς λ ο γ ο δ ό τ η σ ε γ ι ὰ τ ί π ο τ ε, μπορεῖ νὰ ἦταν μέσα στὰ πλαίσια τῆς «ἑνωτικῆς πολιτικῆς» τῆς Κυβερνήσεως, ἦταν ὅμως καὶ μία ἔκπληξις ἀπογοητεύσεως καὶ μία διαρκὴς ἀ π ο ρ ί α, ὑποδαυλιζομένη ἀπὸ τοὺς συνεχεῖς ἰσχυρισμοὺς περὶ «παλαιᾶς φαυλοκρατίας», χωρὶς ὅμως ἐμφανῆ δείγματα!

Ἔχει ἐπίσης ὁ λαὸς ἕνα ἐνστικτῶδες καὶ πολὺ ἀνεπτυγμένο α ἴ σ θ η μ α π α τ ρ ι ω τ ι κ ῆ ς ἀ ξ ι ο π ρ ε π ε ί α ς. Ἡ ἐμφανής, προσπάθεια τοῦ Κράτους «νὰ μὴ δίδη λαβὲς στὸν ξένο παράγοντα», μετουσιωμένη σὲ ἀψυχολόγητες ἀντιδράσεις στὶς ἀπαράδεκτες καὶ ἰ τ α μ έ ς ξένες ἐπεμβάσεις (Συμβούλιο Εὐρώπης, μονομερεῖς συκοφαντίες, αὐτοδιόριστοι ἐπικριταί, βιαιοπραγίες, ἀπρόσκλητοι «διερευνηταὶ» κ.ο.κ.) μπορεῖ νὰ ἦταν μέσα στὰ πλαίσια τῆς προσπαθείας, νὰ διατηρηθοῦν πάσει θυσίᾳ οἱ πολιτικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ δεσμοὶ μὲ τὸ «φυσικό μας περιβάλλον τῆς Δύσεως», ἦταν ὅμως καὶ μία ἑ σ τ ί α ἀ γ α ν α κ τ ή σ ε ω ς καὶ πικρίας γιὰ πολλούς».

Ἡ νεολαία

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀντιφατικὰ αἰσθήματα εἶναι ἰδιαίτερα ἀνεπτυγμένα στὸ λεπτότερο σημεῖο τοῦ Ἔθνους: τὴν Νεολαία. Πάντοτε ἐπικεφαλῆς τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀλλαγῆς, τῆς προόδου τῆς ἀνησυχίας, εἶχε γίνει θ ῦ μ α τῆς πολυκομματικῆς προπαγάνδας. Πρὸς αὐτήν, ἀκολουθήθηκε σ υ γ κ ε χ υ μ έ ν η π ο λ ι τ ι κ ή... Μὲ σκοπὸ τὴν κατασίγασι τῶν παθῶν καὶ τὴν ἀποπολιτικοποίησί της, ἀφέθηκε «ἀνεπηρέαστη» θεωρητικά, ὥστε νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὸν ἑαυτό της. Ἀλλὰ ἡ ἐποχή μας δὲν ἀφήνει τέτοιες εὐκαιρίες χαμένες. Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἀποπολιτικοποίησις καὶ ὁ μὴ ἐπηρεασμός της, δὲν ἔφεραν τὰ ποθούμενα ἀποτελέσματα! Καὶ πρόβλημα ὑπάρχει πάντα γιὰ τὰ «ξέφραγα ἀμπέλια». Ἂς γίνη ὅμως τοῦτο ἀντιληπτό: «Ἡ Νεολαία εἶναι, ἐκ φύσεως, ἐστραμμένη πρὸς τὸ Μέλλον, τὴν Πρόοδο, τὸ Ἄγνωστο, τὸ κῦμα τῆς ἐποχῆς. Κάθε πλαισίωσις, καθοδήγησις διαφώτισις, πρέπει νὰ τὸ λάβη ὑπ' ὄψιν, δένοντας ἁρμονικὰ τὸ Ἱστορικὸ αἴσθημα ὑπερηφανείας τοῦ παρελθόντος, τὰ Ἱστορικὰ πεπρωμένα τοῦ μέλλοντος καὶ τὶς σημερινὲς προκλήσεις του»...

Ἡ σύγχυσις

Δὲν περιμένει κανεὶς ἀπὸ μιὰ κυβέρνησι, ἕνα καθεστὼς μόνον ἐπιτυχίες. Ἀλλὰ καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ παραδεχθῆ τὴν συστηματικὴ σχεδὸν παραγνώρισι βασικῶν διδαγμάτων τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς Φιλοσοφίας. Στοὺς τομεῖς αὐτούς, ἢ ὑπῆρξαν προσπάθειες ποὺ ἀπέτυχαν, ἢ ἀλλεπάλληλα σφάλματα, μὲ ἀνυπολόγιστες ἀκόμη μελλοντικὲς συνέπειες...

Στὴν ἔλλειψι φιλοσοφικῶν, μὴ ὑλιστικῶν σκοπῶν, ἐν πρώτοις. Μιὰ Ἐπανάστασις πρέπει νὰ ἔχη σκοπούς, ἰδίως ὅταν εἶναι καθεστώς. Πρέπει νὰ δικαιολογῆ τὴν ὕπαρξί της, ὄχι μόνον μὲ τὴν Ἄρνησι τοῦ Κομμουνισμοῦ. Πρέπει νὰ ἐμπνέη τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν συμμετοχὴ τῶν ψυχῶν ὄχι μόνο μὲ τὸ φόβο τοῦ «Ὕστερα τί θὰ γίνη;» Ἡ «οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις» δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελῆ αὐτο -

σκοπό. Δὲν πρέπει, γιατὶ καλλιεργεῖ ἕνα εἶδος Ὑλισμοῦ καὶ Μακαριότητος, ποὺ σιγὰ σιγὰ φθάνει νὰ μὴ διαφέρη ἀπὸ Ἀδιαφορία καὶ Ἠθικὸ Ἀφοπλισμό. Ἑλλὰς ἠθικὰ ἀφοπλισμένη καὶ ὑλιστική, δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιζήση στὸ γεωπολιτικό της χῶρο. Γιατὶ περιβάλλεται ἀπὸ Κράτη ἰδεολογικὰ φανατισμένα, ποὺ οὐδέποτε — ἱστορικὰ καὶ πολιτικὰ — ἀπέκρυψαν τὶς βλέψεις τους πρὸς τὸν Ἑλληνικὸ Χῶρο... Ὁ Ἕλληνας τοῦ '40 καὶ ὁ Ἕλληνας τοῦ '75, ἔχουν ἤδη τεράστιες διαφορὲς ἀντιδράσεων, δικαιολογημένες βέβαια. Ἀλλὰ καὶ ἡ Βαλκανικὴ τοῦ '40 δὲν ἐγκυμονοῦσε τοὺς κινδύνους ἐξαφανίσεως τῆς ἰδίας τῆς Φυλῆς μας, ὅπως σήμερα. Ὁ Ἕλληνας τοῦ 1980 θὰ μπορῆ νὰ ἐπαναλάβη τὸ '40; Θὰ ἔχη τὸ ἠθικὸ ἀνάστημα; Οὔτε ἡ «Ἑλλὰς Ἑλλήνων Χριστιανῶν», οὔτε ἡ Ἐπιστροφὴ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας, οὔτε ἡ (ἀναγκαία) Μεταβολὴ Νοοτροπίας, εἶναι φιλοσοφικοὶ σκοποί. Ἀκόμη λιγότερο μποροῦν νὰ ἐμπνεύσουν τὸν Ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν Συμμετοχή. Κάποτε ἕνας ἐκπρόσωπος τῆς 21ης σὲ συνέντευξι τύπου, πανηγυρικὴ καὶ σὲ ξενοδοχεῖο, εἶχε πῆ τὸ ἀμίμητον ἐκεῖνο: «Ἡ Ἐπανάστασις ἔχει μιὰ ἰδεολογία: ὅτι δὲν ἔχει ἰδεολογία»! Καὶ ἐξήγησε, ὅτι οἱ Ἰδεολογίες ἀπορρίπτονται, γιατὶ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τους μόνον ὅτι χωράει στὰ συρτάρια τους! Ὑπονοοῦσε βέβαια ὅτι ἡ ἔλλειψις ἰδεολογίας ἄνοιξε εὐρύτερους ὁρίζοντες, ἀπηλλαγμένους ἀπὸ προκαταλήψεις... Αὐτὰ δὲν ἦταν σοβαρὰ στὴν πρᾶξι! Γιατὶ καλὴ εἶναι ἡ ἔλλειψις προκαταλήψεων (ἴσως), καλὴ εἶναι καὶ ἡ ἔλλειψις «συρταριῶν», κακίστη ὅμως εἶναι ἡ ἔλλειψις καὶ ἐπίπλων...

Ἀπ' αὐτὴν τὴν βασικὴ ἔλλειψι ἐπήγαζαν καὶ οἱ περισσότερες λοιπὲς ἐλλείψεις καὶ ἀποτυχίες.

Ἡ ψυχολογία τοῦ Ὑλισμοῦ καὶ τῆς Εὐημερίας πάσῃ θυσίᾳ, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ἔλλειψι ἀντισταθμίσματος, ἄφησε ἕρμαιο ἰδεολογικὰ καὶ χέρσο ψυχικὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ Ἔθνους καὶ σχεδὸν ὁλόκληρη τὴ Νεολαία. Καὶ οἱ μὲν μεγάλοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν εὐημερία καὶ προσωρινῶς εἶναι εὐχαριστημένοι. Ἡ Νεολαία ὅμως δὲν ἀρκεῖται σ' αὐτό. Ὁ Νέος τρέφεται ἀπὸ Ψυχικὲς Δυνάμεις... Καὶ ἐπιπλέον τὶς τρέφει, σὰν ἕνα εἶδος ἀμοιβαίας Μεταλήψεως...

Τὸ χέρσο αὐτὸ χωράφι ἀνέλαβαν ἄλλοι, φυσικά, νὰ τὸ καλλιεργήσουν, ἀφοῦ τοὺς ἄνοιξαν τὸν δρόμο, ὄχι μόνο μὲ τὴν ἔλλειψι Φιλοσοφικῶν Σκοπῶν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἀρχικὴ παρότρυνσι νὰ ἀσχολοῦνται οἱ νέοι μόνον μὲ τὰ μαθήματά τους, πράγμα μὴ ρεαλιστικό. Δὲν ἔλλειψαν οἱ προειδοποιήσεις, χωρὶς ἠχὼ καὶ ἀποτέλεσμα ὅμως. Καὶ (τὸ σφάλμα ἀντιληπτὸ) παροτρύνονταν οἱ Νέοι «νὰ λάβουν θέσιν» τήν... ἔλαβαν ἀλλὰ δὲν ἦταν ἐκείνη ποὺ ἐπερίμεναν οἱ ἁρμόδιοι.

Ἡ 21η Ἀπριλίου ἄφησε τοὺς Νέους ἑρμαίους καὶ ἀκαθοδηγήτους στὰ χέρια τῶν ἐπιτηδείων τοῦ ἐσωτερικοῦ (ποὺ ἀνυπομονοῦσαν νὰ πάρουν πίσω ὅσα ἔχασαν) καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ (ποὺ ἀνησυχοῦσαν γιὰ τὸ παράδειγμά της στὶς δικές τους παραπαίουσες πολιτικὰ χῶρες).

Ἡ ἀναρχικὴ φιλολογία καὶ τὰ μαρξιστικὰ βιβλία γέμισαν προκλητικὰ τὶς βιτρίνες γύρω ἀπὸ τὰ φροντιστήρια καὶ τὰ ἱδρύματα, δηλητηριάζοντας ἀνεπανόρθωτα καὶ ἀνενόχλητα τὴν ψυχὴ τῶν Νέων!

Ἔσπειραν τὸν ἄνεμο. Θέρισαν τὴν θύελλα...

Καὶ ἡ γενικὴ διαπίστωσις ἐπιβάλλεται: Ὁλόκληρη ἡ πολιτικὴ ἔναντι τῆς Νεολαίας ἀπέτυχε, καὶ ἡ ἀνάγκη διατάγματος γιὰ τὴν βιαία καταστολὴ τῶν διαδηλώσεων ἀπετέλεσε τὴν θλιβερώτερη ἀπόδειξι...

Ἕνας ἄλλος, σπουδαιότατος, τομεύς, ὅπου τὰ ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα χάθηκαν μπροστὰ σὲ ἐξοργιστικὰ

φαινόμενα, εἶναι ἡ 'Αντιμετώπισις τῶν 'Αντιδράσεων.

Ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ἀντιδράσεων

Στὸ ἐσωτερικό, ἀντὶ νὰ κτυπηθοῦν οἱ καθοδηγηταὶ καὶ οἱ ἡγέται τῆς ἀντιδράσεως ἔγινε τὸ ἀντίστροφο. Τιμωρήθηκαν οἱ κομπάρσοι καὶ διέφυγαν οἱ ὑποκινηταί! Καὶ μάλιστα ὑπὸ τὴν ἐμφανέστατη καὶ ἐκβιαστικὴ ἀπειλὴ τῶν... ξένων!

Στὸν ἐξωτερικὸ τομέα, ἡ κατάστασις μόνο τὴν ἀγανάκτησι οἱουδήποτε ἐθνικῶς σκεπτομένου μποροῦσε νὰ προκαλέση. Σκύβοντας τὸ Κεφάλι, ἡ 'Ελλὰς ἔπρεπε νὰ ὑπομένη προσβολὲς ἰταμές, παραβιάσεις συνεχεῖς τῶν στοιχειωδῶν ἀρχῶν τοῦ Διεθνοῦς, ἀλλὰ καὶ τοῦ Φυσικοῦ Δικαίου. Νὰ δέχεται ὕβρεις ἀπὸ ὑποκριτάς, προπηλακισμοὺς ἀπὸ καιροσκόπους, προδότες, προσβολὲς τῆς ἐθνικῆς της ἀξιοπρεπείας ἀπὸ πρώτους καὶ δευτέρους τυχόντας, παραβιάσεις τῆς κυριαρχίας της ἀπὸ ἀνηθίκους, ἀτίμους, ἢ ἀπάτριδες! Μιὰ σειρὰ ἀπὸ ὀνόματα ἀρκοῦν γιὰ νὰ θυμηθῆ κανείς: Βὰν ντὲρ Στούλ, Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης, Βίνκελμαν, Τάμπλοτ, Σερβὰν Στράϊμπερ, Χάκεττ, Γκρήν, Οὐΐλσων, Τάσκα, Μπράντ, Διεθνὴς 'Ερυθρὸς Σταυρός, Νέννι ντὲ Μαρτίνο, Ἔρλαντερ, Πάλμε, Κράγκε Ρόζενταλ, Φουλμπράϊτ, Γκράς, Ρέϋ, Μάνσχολτ...

Τοὺς ἐπέτρεψαν νὰ πιστεύουν ὅτι ὅσο πιὸ πολὺ φωνάζουν, ὅσο πιὸ ἰταμοὶ γίνονται, τόσο περισσότερα θὰ ἐπιτύχουν. Καὶ γίναμε μάρτυρες τῆς μεγαλύτερης ὑποκρισίας καὶ ὑστερίας ποὺ ἔγινε στὴν 'Ιστορία.

Οἱ ὑποκριταὶ νὰ κατηγοροῦν, οἱ ἀπατεῶνες νὰ τιμῶνται, οἱ συκοφάντες νὰ ἀμοίβωνται. Καὶ ὅλοι νὰ στρέφωνται κατὰ τῆς 'Ελλάδος μόνον, ὡσὰν αὐτὴ νὰ εἶχε ὅλο τὸ βάρος τῶν ἐγκλημάτων τῆς 'Ανθρωπότητος, παραβλέποντας τὰ ὅσα ἄλλοι ἔκαναν καὶ κάνουν...

Τὸ ἐθνικὸ Αἴσθημα τραυματίσθηκε βαθειά. Τὸ σύμπλεγμα τοῦ Ραγιᾶ, ὅσο δυνατὸ εἶναι, τόσο δυνατὰ καταπολεμᾶται μέσα στὴν 'Ελληνικὴ ψυχή! Καὶ ὅτι ἦταν — κατὰ κάποιο τρόπο — γνωστὸ καὶ παραδοσιακὰ κὰ ἀποδεκτὸ στὴν ψυχὴ αὐτή, ὅταν πρόκειται γιὰ τὰ γνωστὰ κοινοβουλευτικὰ παιγνίδια καὶ ἀδυναμίες, ἦταν φυσικὰ ἀπαράδεκτο — ψυχικὰ καὶ ἐννοιολογικὰ — ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο γιὰ ἕνα — ὑποτιθέμενο — ἐθνικιστικὸ καὶ ἐπαναστατικὸ καθεστώς. Σὲ κοινοβουλευτικὸ καθεστώς, τὰ λόγια καὶ οἱ πράξεις εἶναι, ἐκ φύσεως, — καὶ μποροῦν νὰ εἶναι! — διαφορετικά! Σὲ μιὰ ἐπανάσταση ὄχι... Καὶ αὐτὸ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς βασικοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ 21η 'Απριλίου ἔχασε τὸ κῦρος της, τὸ γόηπρό της, τοὺς ὀπαδούς της, ρίχνοντας τὸ κράτος σὲ μιὰ χωρὶς προηγούμενο περιπέτεια.

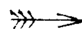
Τὰ πρόσωπα...

Στὴν ἐπιλογὴ τῶν προσώπων, τῶν συνεργατῶν της, ἡ 21η 'Απριλίου ὑπῆρξε μνημεῖο ἀπρονοησίας καὶ προχειρολογίας! Καὶ αὐτὸ εἶναι, πολιτικὰ καὶ ἱστορικά, ἀπόλυτα καθοριστικὸς παράγων τῆς ἐπιτυχίας ἢ τῆς ἀποτυχίας μιᾶς ὁποιασδήποτε προσπάθειας, πόσο μᾶλλον «ἐπαναστατικῆς»...

Αἰτιολογίες ὑπῆρξαν πολλές. Δικαιολογία καμμία! Εἶναι γεγονὸς ὅτι οἱ πρωτεργάται τῆς 21ης 'Απριλίου, πλὴν ἴσως τοῦ Γ. Παπαδοπούλου, δὲν εἶχαν ἰδέα τοῦ τί θ' ἀντιμετώπιζαν στὴν ἐξουσία. Γι' αὐτό, δὲν εἶχαν κἂν σκεφθεῖ νὰ ἐκλέξουν ἀπὸ πρὶν τοὺς κατάλληλους συνεργάτες. Τὸ ὅτι ἡ ἐπιτυχία της εἶχε σὰν πρωταρχικὴ ἀνάγκη τὴν ἀπόλυτη μυστικότητα, δὲν ἀνατρέπει τὸ γεγονός. 'Ακόμη, ὁ δρόμος ποὺ πῆρε τὸ καθεστὼς τὴν πρώτη μέρα ἤδη, καθώρισε κατὰ μεγάλο μέρος τὸ εἶδος τῶν συνερ-

γατῶν. Ὁ διορισμὸς δικαστικῶν στὰ ὑπουργεῖα, μπορεῖ νὰ εἶχε τακτικοὺς λόγους, ἀλλὰ τραυμάτισε ἄμεσα καὶ ἀνεπανόρθωτα κάθε ἐπαναστατικὴ ἔννοια, ἐνῶ ἀπογοήτευσε τοὺς ὀπαδούς της, ἐφ' ὅσον δὲν χρειάζεται μεγαλοφυία γιὰ νὰ γίνη ἀντιληπτὸ πὼς ἐπανάστασις δὲν γίνεται μὲ τυπολάτρες καὶ νομοτύπους, οὔτε μὲ γέροντες καὶ ἐκπροσώπους ἑνὸς — ὑποτίθεται — καταδικασμένου Κατεστημένου.

Ἡ «συμπλήρωσις» τῶν πολιτικῶν καὶ ὀργανικῶν θέσεων ὑπῆρξε ἀκόμη χειρότερη, ὑπακούοντας σὲ περίεργα κριτήρια, καθόλου «ἐπαναστατικά». Ἀπὸ συγγενεῖς καὶ φίλους προσωπικούς, ἢ ἁπλὲς «συστάσεις» ξεκίνησε, γιὰ νὰ τελειώση σὲ ἀπίστευτους συνδυασμοὺς σαλταδόρων, φιλοδόξων τῆς δεκάρας καὶ παλαιῶν «γνωρίμων» τῶν Μυστικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἀσφαλείας, τῶν ὁποίων τὸ χαρακτηριστικώτερο γνώρισμα ἦταν ἡ «κατ' ἀνάγκην πίστις

● Στιγμὲς ἱκανοποιήσεως... Ὧρες αὐταπάτης... ἢ στιγμὴ προφητείας;...

τους» (λόγω παρελθόντος!) καὶ ἡ καχυποψία πρὸς ὁποιονδήποτε καὶ ὁτιδήποτε πέρα ἀπὸ τὸ στενὸ πλαίσιο τῆς ἀνειδικεύσεώς τους! Ἡ ἔλλειψις ἰδεολογικῶν πλαισίων καὶ ἡ ἀποδοχὴ τοῦ «φόβου τοῦ Φασισμοῦ», στὸν ὁποῖο τοὺς ἐνέκλεισαν οἱ ἀντίπαλοι, ἀπαγόρευσε κάθε συμμετοχὴ καὶ συνεργασία τῶν σοβαρῶν, τῶν μελετημένων ἰδεολόγων καὶ τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἐθνικιστικῆς παρατάξεως, ἐνῶ ἡ τραγικὴ ἀνοησία τῆς διακηρύξεως περὶ «Παρενθέσεως», ἀπεμάκρυνε ἀμέσως τοὺς τεχνοκράτες καὶ τοὺς ἀνιδιοτελεῖς μέν, ἀλλὰ ὄχι καὶ «ἥρωες» τῆς κοινωνικῆς συγκροτήσεως τῆς χώρας.

Ἡ 21η Ἀπριλίου ἔδιωξε καὶ ἀπογοήτευσε τοὺς φυσικούς της φίλους καὶ ὑποστηρικτάς, χρησιμοποιῶντας, ἀντίθετα, τοὺς φυσικούς της ἐχθροὺς καὶ ὑπονομευτὰς (ψευτοδημοκράτες, ψευτοσοσιαλιστάς, «πρώην» κομμουνιστὰς καὶ ἀριστεροὺς κάθε εἴδους καὶ παρατάξεως ἢ «ὑπηρεσίας») ἢ τοὺς ἀχρώμους καὶ τοὺς ἰδιοτελεῖς σαλταδόρους! Ἐκείνους πού, χωρὶς ἰδεολογία καὶ ἀγωνιστικότητα, χωρὶς «ἱερὸ καὶ ὅσιο», χωρὶς νὰ ἔχουν τίποτα νὰ χάσουν, σὰν ποντικοὶ θὰ ἐγκατέλειπαν τὸ καράβι στὴν πρώτη δυσκολία. Κατόρθωσε τὸ ἀπίστευτο· νὰ στερεωθῆ καὶ νὰ διαρκέση, ἀλλὰ κράτησε μέσα της καὶ καλλιέργησε ἕνα πλῆθος ἀπὸ τερμίτες, ποὺ χωρὶς νὰ φαίνονται, κατέφαγαν τὸ οἰκοδόμημα γιὰ τοὺς δικούς τους σκοπούς.

Ἡ Πτῶσις...

Ἡ ἀνατροπὴ τῆς 21ης Ἀπριλίου δὲν ἔγινε ἀπὸ ἐσωτερικοὺς παράγοντες. Δὲν μποροῦσε νὰ γίνη. Ὁ μῦθος τῆς ἀνατροπῆς ἀπὸ τὴν «ἀντίστασι» καὶ τὸ «Πολυτεχνεῖο», εἶναι προϊὸν καθαρῆς πολιτικῆς σκοπιμότητος γιὰ τοὺς μὲν καὶ διανοητικῆς ἀναπηρίας γιὰ τοὺς δέ... «Ἀντίστασις» ὑπῆρξε μόνο σὲ μερικοὺς σαλταδόρους τῆς φιλοδοξίας, ἐξασφαλισμένης ἀτιμωρησίας ἄλλωστε καὶ ἀποδεδειγμένως ἀπὸ τὴν ἀνεκδιήγητη συμπεριφορὰ τοῦ καθεστῶτος στὶς περιπτώσεις «περιόπτων» ἀτόμων καὶ δεσμῶν καὶ στὴν βεβαία ὑποστήριξί τους ἀπὸ τὴν διεθνῆ ἀριστερὴ συνοδοιπορία καὶ τοὺς ξένους παράγοντας. Ὅσον ἀφορᾶ στὸ «Πολυτεχνεῖο», πολὺ ἀπέχουμε ἀκόμη καὶ ἴσως ποτὲ δὲν θὰ μπορέσωμε νὰ πλησιάσωμε τὰ πραγματικὰ στοχεῖα τοῦ παρασκηνίου του. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι τὸ «Πολυτεχνεῖο», ὄχι μόνο δὲν ἀνέτρεψε τὸ καθεστώς, ἀλλὰ προκλήθηκε γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῆ γιὰ τὴν ἐγκαθίδρυσι ἑνὸς πραγματικὰ στυγνοῦ πλέον δικτατορικοῦ καθεστῶτος, τόσο στυγνότερου, ὅσο πιὸ ἀποπροσανατολισμένου ἀπὸ ἕξη χρόνια ἀπογοητεύσεως καὶ ἐλλείψεως δικαιώσεως ὡς πρὸς τὴν ἀναγκαιότητά του...

Ἡ θλιβερὴ καὶ ἀξιοθρήνητη αὐτοκατάλυσις τοῦ καθεστῶτος, ποὺ παρασύρθηκε σὲ χοντροστημένες παγίδες, παρασύροντας μαζί του καὶ τὴν χώρα σὲ μιὰ ἐθνικὴ καταστροφή, τόσο στὸ ἐξωτερικὸ (μὲ τὴν ἀπώλεια τῆς Κύπρου) ὅσο καὶ στὸ ἐσωτερικὸ (μὲ τὴν ἀνάστασι τῶν βρυκολάκων τοῦ 1955, 1945 καὶ 1935 ἀκόμη) ἦταν ἡ ἀπ' εὐθείας συνέπεια τῶν ἀρχικῶν του σφαλμάτων. Στὴν πολιτική, ὑπάρχει πάντα μιὰ ἀδυσώπητη ἐξελικτική, ποὺ ἀκολουθεῖ χαραγμένους δρόμους, σὰν συνέπειες ἀναπόφευκτες αἰτίων ἀπευκταίων...

.. τῆς 21ης Ἀπριλίου

Παρ' ὅλα τὰ τεράστια λάθη της, παρ' ὅλη τὴν ἔλλειψι οὐσιαστικοῦ λαϊκοῦ ἐρείσματος (συνέπεια ἀναπόφευκτη τῶν λαθῶν καὶ τῶν ἀνεπιτρέπτων γιὰ Ἐπανάστασι ἐλλείψεών της), ἡ 21η Ἀπριλίου εἶχε στερεωθῆ πέρα ἀπὸ κάθε προσδοκία, τόσο τοῦ ἐξωτε-

κοῦ ὅσο καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ. Ἡ στε-ώσίς της ὠφειλόταν σ' ἕνα — οὐ-αστικὸ — λόγο: τὴν ἑλκτικὴ καὶ λιτικὴ ἱκανότητα τοῦ Γ. Παπαδο-ούλου καὶ σὲ ἕνα —δευτερεύοντα — όγο: τὴν ἀνικανότητα καὶ ἔλλειψι κτινοβολίας τῶν πολιτικάντηδων τοῦ σωτερικοῦ. Ὁ μόνος ἀπὸ τὸν πα-αιὸ πολιτικὸ κόσμο, ποὺ διατηροῦ-ε προσωπικὴ ἀκτινοβολία, ζοῦσε ἐ-κτὸς Ἑλλάδος καὶ εἶναι γνωστὸ ὅτι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, δὲν ἀνατρέπονται καθεστῶτα, χωρὶς κάποιου εἴδους «ἐ-ξωτερικὴ ἐπέμβασι». Τέτοιες ἐπεμβά-σεις γίνονται δυνατές, μόνον ὅταν οἱ διεθνεῖς συγκυρίες καὶ μεγάλα συμφέ-ροντα — ζωτικὰ — τῶν Μεγάλων Δυ-νάμεων τὶς ἀπαιτήσουν.

Τέτοιες συγκυρίες δὲν παρουσιά-σθηκαν κατὰ τὰ πέντε πρῶτα χρόνια τῆς 21ης Ἀπριλίου. Καὶ ἦταν αὐτὸ μιὰ πολὺ μεγάλη τύχη γιὰ τὸ καθε-στώς. Τοῦ ἐπέτρεψε νὰ σταθεροποι-ηθῆ χωρὶς πολλὲς δυσκολίες καὶ συ-νάμα, νὰ γίνῃ ἀνεκτό, ἂν μὴ παραδε-κτό, ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό. Ἡ προσήλω-σις στὸ ΝΑΤΟ καὶ στὴν Δυτικὴ Σφαί-ρα, ἦταν ἀρκετὸ «ἀντάλλαγμα» γιὰ τοὺς «ὑπερδημοκρατοκοινοβουλευτι-κοὺς» καὶ ἔκρυβε πολὺ «βολικὰ» τὴν

Η κυβέρνησις τῆς τελευταίας στιγμῆς.
(Παπαδοπούλου - Μαρκεζίνη).
Πολὺ ἀργά... Οἱ κύβοι εἶχαν ριχθῆ...

βασικὴ προτίμησί τους: νὰ μὴ χάσουν μερίδιο ἀπὸ τὶς τεράστιες παραγγελίες τῆς γρήγορα ἀναπτυσσόμενης ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ τῶν ἀναγκῶν ἑνὸς βιοτικοῦ ἐπιπέδου σὲ διαρκῆ ἄνοδο. Οἱ ἀριθμοὶ τῶν εἰσαγωγῶν ἀπὸ τὴν Δύσι, κατὰ τὸ διάστημα ἐκεῖνο, μιλοῦν μόνοι τους γιὰ τὸ εἶδος τῆς «ἀπομονώσεως» ποὺ δῆθεν ὑπῆρχε καὶ ποὺ — μετὰ τὴν Μεταπολίτευσι — καλλιεργήθηκε, σὰν ἕνας ἀκόμη ὑστερικὸς «μῦθος» (ὁ πρῶτος ἦταν τὸ Πολυτεχνεῖο). Ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς Ἑλλάδος — θεληματικὰ ἢ ἀναγκαστικὰ — ἀπὸ τὸ χωρὶς καμμιὰ σημασία Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης, ἦταν ἡ μόνη ἐκδήλωσις «ἀποδοκιμασίας», ἀρκετὴ γιὰ νὰ καθησυχάση τὶς ἐλαστικὲς συνειδήσεις τῶν «Ἡρακλέων τῶν Δημοκρατιῶν»...

Ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρότερα λάθη τῆς 21ης Ἀπριλίου, ἦταν ἀκριβῶς τὸ ὅτι δὲν μπόρεσε νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὴν ἀναστολὴ ποὺ τῆς ἔδωσαν τὰ χρόνια αὐτά. Ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ ἐγκαθιδρύση πραγματικὰ Ἐπαναστατικὸ Καθεστώς, οὔτε ν' ἀνταποκριθῆ στὶς ἐλπίδες ποὺ εἶχαν στηρίξει ἐπάνω τους οἱ Ἀντικοινοβουλευτικοὶ τῆς χώρας καὶ τῆς Εὐρώπης, ἐφ' ὅσον εἶχε πραγματικὰ σκοπὸ νὰ εἶναι «παρένθεσις», ἔπρεπε νὰ κάνη τὴν «παρένθεσιν», όσο γινόταν βραχύτερη. Αὐτὰ ποὺ ἔγιναν τὸν Σεπτέμβριο - Ὀκτώβριο τοῦ 1973, ἔπρεπε νὰ εἶχαν γίνει ἀπὸ τὸ 1970 περίπου, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρξη καιρὸς γιὰ τὴν ἀναπότρεπτη φθορὰ ἀφ' ἑνός, τὴν ἀλλαγὴ τῶν διεθνῶν δεδομένων ἀφ' ἑτέρου.

Ἡ ἐσωτερικὴ φθορὰ ἐπῆλθε σὲ δυὸ τομεῖς: στὸν Λαὸ καὶ στὸν Στρατό. Στὸν Λαό, μὲ τὴν εἰσβολὴ τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς κρίσεως ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 1972 ἤδη, ποὺ ἀνέτρεψε μεγάλο μέρος τῆς καλῆς διαθέσεως τοῦ κοινοῦ πολίτου πρὸς τὸ καθεστώς. Βέβαια, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ κρατηθῆ ἐπ' ἄπειρον ἡ εὐημερία τῆς χώρας. Ἀλλὰ ἦταν δυνατὸν νὰ ἐπιβραδυνθῆ ἡ εἰσβολὴ τοῦ πληθωρισμοῦ, μὲ τὶς δυνατότητες τοῦ αὐταρχικοῦ καθεστῶτος, ἐφ' ὅσον δὲν ἄφηναν τὴν δραχμὴ ν' ἀκολουθήση τὸ δολλάριο, στὴν — θεληματικὴ ἄλλωστε — ὑποτίμησι ποὺ τοῦ ἐπέβαλαν οἱ Ἀμερικανοί. Δηλαδὴ τὸ πρόβλημα ἦταν κυρίως πολιτικό. Ἡ 21η Ἀπριλίου δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀποδεσμεύση τὴν δραχμὴ ἀπὸ τὸ δολλάριο καὶ τὸ ἀκολούθησε καὶ στὶς δυὸ ὑποτιμήσεις του (Ὀκτώβριος 72, Ἰανουάριος 73), μὲ ἀποτέλεσμα τὴν συνεχῆ ἄνοδο τῶν τιμῶν τῶν εἰσαγωγῶν (πρώτων ὑλῶν καὶ καταναλώσεως) καὶ ἐπακόλουθο τὴν συνεχῆ ἄνοδο τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τῶν τιμῶν. Προσετέθηκαν καὶ οἱ φυσικὲς ἀποθεματοποιήσεις ἀπὸ τὸ ἐμπόριο καὶ οἱ ἀπαιτήσεις ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν, μὲ τελικὸ ἐπακόλουθο τὴν ἀποδιοργάνωσι τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἰσορροπίας καὶ τὴν εἰσβολὴ τῆς «Ἑλικτικῆς τοῦ πληθωρισμοῦ». Ἦταν φυσικὸ ἡ δυσαρέσκεια τοῦ κόσμου νὰ συγκεντρωθῆ στὴν κυβέρνησι καὶ ν' ἀρχίσουν πλέον νὰ γίνωνται «ἀντιληπτὰ» τὰ μειονεκτήματα τῆς κυβερνήσεως, ἐνῶ ἡ προπαγάνδα ἐναντίον της νὰ βρίσκη πρόσφορο ἔδαφος.

Στὸν Στρατό, ἡ δυσαρέσκεια μεγάλωνε συνεχῶς, μὲ τὰ πολιτικὰ λάθη τῆς κυβερνήσεως ποὺ θεωρητικά, τὸν ἐπροσωποῦσε: Τὰ «περιβάλλοντα» τῶν κ.υβερνώντων, ἔγιναν γρήγορα στόχος τῶν δυσαρεσκειῶν — δικαίως ἢ ἀδίκως, ἀδιάφορον ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα —. Ἡ ἀποτελμάτωσις κάθε ἐξελίξεως τοῦ καθεστῶτος πρὸς νέα μορφή, ἢ κάποιας ἄλλης ἀλλαγῆς, δημιουργοῦσε συνεχῶς ἐντεινομένους φόβους καὶ ἀνησυχίες γιὰ τὰ ἐνδεχόμενα ἐπακόλουθα. Ἀρκοῦσε νὰ ὑπάρξη ὁ Καταλύτης. Καὶ ὑπῆρχε...

Ἡ ἐξωτερικὴ φθορὰ ἐπῆλθε καὶ αὐτή, παράλληλα, μὲ τὴν ἀλλαγὴ τῶν διεθνῶν δεδομένων, σὲ τρεῖς κυρίως τομεῖς: τὴν Μ. Ἀνατολή, τὸ ἐνεργει-

...κὸ καὶ τὴν γενικὴ συνεννόησι τῶν ΗΠΑ μὲ τὴν ΕΣΣΔ καὶ τὴν Κίνα, ἀρχιτέκτων τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὁ Σιωνιστὴς Κίσσινγκερ, ἐπὶ τούτῳ διωρισμένος ὑπουργὸς ἐξωτερικῶν «τῶν ΗΠΑ»...

Μέσα στὰ πλαίσια τῶν νέων δεδομένων, ἔπρεπε νὰ γίνουν μεγάλες ἀνακατατάξεις. Τὸ Βιετνὰμ καὶ ἡ Ἰνδοκίνα, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρη ἡ ἠπειρωτικὴ Νοτιοανατολικὴ Ἀσία, ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλειφθοῦν, θυσία στὴν συνοαμερικανικὴ συνεννόησι, ποὺ θὰ δημιουργοῦσε ἀφόρητη πίεσι στὴν ΕΣΣΔ, ὑποχρεώνοντάς την νὰ δεχθῆ τὸν δικό της περιορισμὸ στὴν Μ. Ἀνατολή, καὶ τὴν ἀνάκτησι τῆς ἀμερικανικῆς πρωτοκαθεδρίας στὶς πηγὲς τῆς ἐνεργείας. Τὸ Ἰσραήλ, ἔπρεπε νὰ διαφυλαχθῆ, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄραβες νὰ ἱκανοποιηθοῦν, ὥστε νὰ ἐπανέλθουν στὴν ἐπιρροὴ τῶν ΗΠΑ. Ἡ Τουρκία, τὸ Ἰρὰν καὶ τὸ Ἰσραήλ, ἔπρεπε νὰ μεταβληθοῦν σὲ προστατευτικὸ προπέτασμα τῆς περιοχῆς καὶ σὲ χωροφύλακες τοῦ Ἰρὰκ καὶ μερικῶν ἄλλων «ταραξιῶν» τῆς περιοχῆς. Ἡ Κύπρος τέλος, ἔπρεπε νὰ ἐνταχθῆ στὸ ἀμερικανικὸ σύστημα συμμαχιῶν καὶ νὰ γίνη τὸ ἀεροπλανοφόρο ἀμερικανικῆς επιτηρήσεως στὴν περιοχή, ἀποδιώχνοντας τὸν φιλοάραβα Μακάριο καὶ ἱκανοποιῶντας, κατὰ τὸ δυνατόν, Τουρκία, Ἰσραὴλ καί... Ἑλλάδα.

Εἶναι γνωστὲς οἱ τελικὲς περιπέτειες τοῦ Σχεδίου. Τὸ Ἰσραὴλ παρασύρθηκε, θεληματικὰ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τοῦ Σιωνισμοῦ Κίσσινγκερ (μὲ ἐσφαλμένες πληροφορίες καὶ μὲ ἠλεκτρονικὲς ἐνέργειες εἰς βάρος του ἀκόμη) σὲ πόλεμο μὲ τὴν Αἴγυπτο, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑποστῆ, γιὰ πρώτη φορά, ἧττες καὶ μεγάλες ἀπώλειες ἀφ' ἑνὸς καὶ νὰ ὑποχρεωθῆ σὲ ἀσφυξία τῆς ἀντεπιθέσεώς του, ὥστε νὰ χάση καὶ γόητρο καὶ αὐτοπεποίθησι καὶ νὰ προετοιμασθῆ ἡ συγκατάθεσίς του σὲ εἰρήνη. Ἡ Αἴγυπτος ἀνέκτησε αὐτοπεποίθησι καὶ βρέθηκε ψυχολογικὰ ἕτοιμη γιὰ τὴν ἀναγνώρισι τοῦ Ἰσραὴλ ἀφ' ἑνός, τὴν ἀνάκτησι τῆς ἐπιρροῆς τῶν ΗΠΑ ἀφ' ἑτέρου, ἐφ' ὅσον οἱ Ρῶσοι, αἰφνιδιασμένοι, δὲν ἀντέκρουσαν ἐγκαίρως τὸ «παιγνίδι». Ὁ «ἀνένδοτος» Φαϋσὰλ τῆς Ἀραβίας ἐπλήρωσε τὴν ἄρνησί του ὡς πρὸς τὸ Ἰσραὴλ μὲ τὴν ζωή του, ἐνῶ οἱ «ταραξίες» Παλαιστίνιοι πνίγηκαν στὸ αἷμα τὸν «Μαῦρο Σεπτέμβριο» στὴν Ἰορδανία καὶ — πολὺ ἀργότερα — στὸν Λίβανο, ἱκανοποιῶντας ἔτσι καὶ τὴν «ἀνένδοτη» Συρία, ποὺ μπῆκε κι αὐτὴ στὸ ἀμερικανικὸ παιγνίδι... Τέλος, ἡ ἐνεργειακὴ «κρίσις» ὑποθαλπομένη ἀπὸ τὶς ΗΠΑ, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν τεχνητὴ καὶ θεληματικὴ ὑποτίμησι τοῦ δολλαρίου, ἔθεσε τὴν Εὐρώπη σὲ πλήρη δορυφορικὴ σχέσι μὲ τὶς ΗΠΑ.

Ἡ Κύπρος ὑπῆρξε τὸ μόνο σημεῖο τοῦ Σχεδίου ποὺ ἀπέτυχε κατὰ τὸ πλεῖστον. Καὶ αὐτὸ γιατὶ οἱ Ἀμερικανοί, μὴ γνῶστες τῆς ψυχολογίας καὶ τῆς Ἱστορίας, ἔβαλαν φωτιὰ στὴν μόνιμη ἑλληνοτουρκικὴ πυριτιδαποθήκη, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χάσουν καὶ τοὺς δυὸ «συμμάχους» γιὰ ἀπρόβλεπτο χρόνο καὶ νὰ δημιουργήσουν ἕνα ἀκόμη φλογερὸ πρόβλημα.

Ἡ 21η Ἀπριλίου ἐπλήρωσε τὴν νέα κατάστασι, μὲ τὴν μὴ ἔγκαιρη ἀντίληψί της καὶ τήν, χωρὶς τὴν ἀναγκαία ἐσωτερικὴ ὑποδομικὴ προετοιμασία, ἄρνησί της νὰ μπῆ στὸ ἀμερικανικὸ σχέδιο.

Ἤδη ἀπὸ τὸ 1968, ἡ κρίσις Ἑλλάδος - Κύπρου ἦταν ὀξύτατη, (ἀπόπειρα Γεωρκάτζη - Μακαρίου κατὰ Παπαδοπούλου, ἀπόπειρες κατὰ Μακαρίου, δολοφονία Γεωρκάτζη, προστριβὲς ἐθνοφρουρᾶς - στρατοῦ κοκ) Τὸ 1972 οἱ Ἀμερικανοὶ ὄξυναν τὶς σχέσεις καὶ προσπάθησαν νὰ παρασύρουν τὸν Γ. Παπαδόπουλο σὲ πραξικόπημα κατὰ τοῦ Μακαρίου (ὅπως ἔγινε 2 χρόνια ἀργότερα μέ... ἐπιτυ-

χημένη ἀποτυχία!). Ὁ Γ. Παπαδόπουλος ὅμως, γνωρίζοντας τὴν ἀπουσία ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐπὶ τόπου, πρὸς ἀντιμετώπισι τῶν ἐνδεχομένων ἀντιδράσεων τῆς Τουρκίας, καθὼς καὶ τὴν ἀδυναμία ἀποστολῆς του, χάρις στὴν ἀπόλυτη ἄρνησι τοῦ Μακαρίου, δὲν ἔπεσε στὴν παγίδα. (Ἂς θυμηθοῦμε τὴν ἐκστρατεία κατὰ τοῦ Μακαρίου —Ἰαν. Φεβρ. 72 καὶ τὴν ἀπότομη διακοπή της).

Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἡ 21η Ἀπριλίου καὶ ὁ Γ. Παπαδόπουλος ἦσαν καταδικασμένοι ἀπὸ τὶς ΗΠΑ, μὲ ἀναστολὴ τὸν χρόνο προετοιμασίας καὶ μεθοδεύσεως τῆς πτώσεως.

Ἡ μεθόδευσις ἔγινε μὲ τὴν «βοήθεια» τῆς ἀποκρυσταλλώσεως τῶν γνωστῶν δυσαρεσκειῶν στὸν Στρατό, γύρω ἀπὸ τὴν ὁμάδα Ἰωαννίδη, σὲ πρώτη φᾶσι. Σὲ δεύτερη φᾶσι, ἡ πίεσις ν' ἀκολουθήση ἡ δραχμὴ τὸ δολλάριο στὴν πτῶσι του, μὲ τὰ γνωστὰ καταστροφικὰ ἀποτελέσματα καὶ τὴν δυσαρέσκεια στὸν Λαὸ πλέον. Σὲ τρίτη φᾶσι, ἡ ὑπόθαλψις τῆς δυσαρέσκειας τῶν φοιτητῶν (Πανεπιστήμιο, Μάρτιος 73) καὶ στὸ Ναυτικὸ (Μάϊος 73). Ἡ ἀντίδρασις τοῦ Γ. Παπαδοπούλου (ἐκθρόνισις τοῦ Βασιλέως, δημοψήφισμα, πολιτικοποίησις) ἦταν πλέον ἐκτὸς χρόνου. Ἡ ἀποκρυστάλλωσις τῶν δυσαρεσκειῶν, ὁ ἰσραηλοαιγυπτιακὸς πόλεμος (Ὀκτώβριος 73 καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ Γ. Παπαδοπούλου νὰ ἐπιτρέψη τὴν χρῆσι τῶν ἀμερικανικῶν βάσεων γιὰ στήριξι τοῦ Ἰσραήλ) ἡ ἐπιλογὴ τοῦ Σ. Μαρκεζίνη (παλαιᾶς ἀντιπάθειας τῶν ΗΠΑ) ἐπετάχυναν τὰ «περίεργα γεγονότα» τοῦ Πολυτεχνείου (γιὰ τὰ ὁποῖα τόμοι ὁλόκληροι ἀποριῶν μένουν ἀναπάντητοι) καὶ τὴν μοιραία 25η Νοεμβρίου 1973, ὅπου ἀντὶ «νὰ πέση ἡ δικτατορία» (ποὺ δὲν ἦταν!) ἦλθε μιὰ πραγματικὴ δικτατορία, γιὰ τὴν ὁποία τὰ παρασκήνια εἶναι ἀκόμη ἀπόρρητα, κατὰ τὸ μέγιστο μέρος τους.

Ἡ 25η Νοεμβρίου...

Παρ' ὅλο τὸ ἀπόρρητο τῶν παρασκηνίων, μὲ τὴν ἔνοχη καὶ συνένοχη σιωπηλὴ συγκατάθεσι ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν τραγικῶν «ἠθοποιῶν» πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, εἶναι δυνατὸν σήμερα νὰ φωτισθοῦν ἔστω καὶ μερικὲς πλευρὲς τοῦ πρίσματος, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἀποτελεσμάτων.

Κατ' ἀρχήν, ὑπάρχουν μερικὲς βεβαιότητες:

α) Ἡ 25η Νοεμβρίου ἔγινε μὲ τὴν προεργασία ὑπονομεύσεως τῆς 21ης Ἀπριλίου ἀπὸ τὶς ΗΠΑ. Δὲν εἶναι ἀκόμη γνωστὸ καὶ στοιχειοθετημένο, ἂν ἡ ἐγκαθίδρυσίς της ἔγινε μὲ ἔμπρακτη ὑποστήριξι τῶν ΗΠΑ, ἢ ἐὰν ἔγινε ἁπλῶς ἀνεκτή, σὰν προτελευταία φᾶσις ἀπαλλαγῆς τους ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς.

β) Οἱ ἰθύνοντες τῆς 25ης Νοεμβρίου — καὶ εἰδικὰ ὁ ἀρχηγός της — ἦσαν πολιτικῶς ἀδαεῖς καὶ ἀφελεῖς, μὴ μπορῶντας νὰ καταλάβουν (κι αὐτοί), ὅτι μερικὰ βασικὰ «αἰσθήματα πατριωτισμοῦ», δὲν ἀρκοῦν γιὰ τὴν σωστὴ διακυβέρνησι ἑνὸς σημερινοῦ Κράτους. Δὲν εἶχαν ἰδέα τῶν διεθνῶν ἐπιπλοκῶν τοῦ γεωστρατηγικοῦ χώρου τῆς χώρας, οὔτε καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ περιτριγυρισθοῦν ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν. Βέβαια, ἐπλήρωναν τὰ 6 χαμένα χρόνια καὶ τοὺς κλυδωνισμοὺς τῆς στιγμῆς, δὲν ἦταν ὅμως ἀκόμη σὲ ἀνεπανόρθωτη κατάστασι. Ἀντὶ ν' ἀποτανθοῦν πρὸς τοὺς ἐλαχίστους πλέον ἐναπομείναντας ὑποστηρικτὰς τοῦ καθεστῶτος, παρασύρθηκαν σὲ κτυπήματα πρὸς ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς πλευρές, ἐγκαθιδρύοντας μιὰ τρομοκρατία γενικὴ καὶ ἐπαληθεύοντας τελικὰ τὸ ρητό: «μπορεῖ κανεὶς ὅλα νὰ τὰ κάμη μὲ τὶς ξιφολόγχες, ἐκτὸς τοῦ νὰ καθήση ἐπάνω τους»...

γ) Ὁ ἀρχηγός της φαίνεται νὰ ὑπέστη τὴν ἐπιρροὴ κοντινῶν του προσώπων, ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ ἑλληνικὴ συνείδησι εἶχαν καὶ ἀπέβλεπαν στὴν ἐξυπηρέτησι ξένων συμφερόντων, σὲ συνάρτησι μὲ τὸ γενικώτερο σχέδιο ἀνακατατάξεως τοῦ γεωστρατηγικοῦ χώρου. Τὰ πρόσωπα αὐτά, δὲν ἦσαν ξένα μὲ τὴν ἄνοδό του στὴν ἀρχή, ὅπως καὶ μὲ τὴν τυφλωμένη πολιτικὴ πλήρους ἀποξενώσεως τοῦ καθεστῶτος ἀπὸ τοὺς τελευταίους ὑποστηρικτάς του. Δὲν ἦσαν ξένα καὶ μὲ τὴν βιαστικὴ καὶ ἀστάθμιτη «ἀπόφασι» τοῦ πραξικοπήματος στὴν Κύπρο, μὲ τὶς γνωστὲς τραγικὲς συνέπειες.

δ) Ἡ «ἀπόφασις» τοῦ πραξικοπήματος τῆς Κύπρου, ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὶς πλέον «χοντροκομμένες» παγίδες τῆς Ἱστορίας. Ἡ ἐξήγησις τοῦ ἀπιστεύτου φαινομένου τῆς πτώσεως μέσα στὴν παγίδα, πρέπει ν' ἀναζητηθῆ στὴν πολιτικὴ ἄγνοια, στὴν κρυψίνοια τοῦ προσώπου καὶ στὴν φυσικὴ κατὰ συνέπεια ἀφελῆ «ἐμπιστοσύνη» σὲ ἁπλὲς προφορικὲς διαβεβαιώσεις τῶν Ἀμερικανῶν νεκροθαπτῶν του.

ε) Εἶναι σχεδὸν βέβαιο, ὅτι οἱ ΗΠΑ εἶχαν προσεκτικὰ προετοιμάσει ἕνα ἐπιμέρους σχέδιο: 1— Ἐὰν ἐπετύγχανε ἡ ἐξουδετέρωσις τοῦ Μακαρίου καὶ τὸ πραξικόπημα, θὰ ἀνεβίωνε τὸ πα-

«Ὁ ἀόρατος δικτάτωρ»: Ἡ χαρὰ τῆς ἀγνοίας...

Σὲ κρίσιμες στιγμές... ἀνύπαρκτος πρωθυπουργός;

● 1974: Ἡ ἡγεσία τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων...

ΓΙΑΤΙ ΚΥΡΙΟΙ;

λαιό «σχέδιο Ἄτσεσον», μὲ ἕνωσι τοῦ 90 - 95% τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ μὲ κάποιο ἀντάλλαγμα 5% στὴν Τουρκία. Τὸ ἀποτέλεσμα — γι' αὐτοὺς — θὰ ἦταν ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸν Μακάριο, ἡ δυνατότης βάσεων στὸ ἑλληνικὸ ἢ στὸ τουρκικὸ μέρος τοῦ νησιοῦ καὶ ἡ ἔνταξίς του, στὸ ΝΑΤΟ.

2.— Ἐὰν ἀποτύγχανε, ἡ πτῶσις τοῦ καθεστῶτος ποὺ ἦταν διεθνῶς ἐνοχλητικὸ (ἰδίως μετὰ τὴν ὑπόθεσι τῆς Χιλῆς καὶ τῆς Πορτογαλίας!)' ἡ ἐπαναφορὰ τῶν παλαιῶν «πελατῶν» τους πολιτικῶν, μὲ τὰ γνωστὰ τροπάρια περὶ δημοκρατίας» καὶ ἡ διχοτόμησις, μὲ τὶς ἴδιες στρατηγικὲς δυνατότητες. Γιὰ τὴν πρώτη περίπτωσι, θὰ ἐξεβίαζαν τὴν Ἑλλάδα νὰ δεχθῆ τὸ «σχέδιο Ἄτσεσον», μὲ τὴν ἀπειλὴ τῆς Τουρκικῆς ἀποβάσεως. Γιὰ τὴν δεύτερη, μὲ τὴν ἴδια τὴν ἀπόβασι...

στ) Εἶναι ἐπίσης βέβαιο, ὅτι πρὶν ἀπὸ τὸ πραξικόπημα, εἶχε γίνει ἡ κατάλληλη «προετοιμασία» σὲ κύκλους πολιτικῶν (ποὺ περίμεναν μὲ ἀδημονία!) καὶ στρατιωτικῶν ὑψηλὰ ἱσταμένων (πού... ἔτρεμαν τὶς συνέπειες καὶ ζητοῦσαν νὰ «καλυφθοῦν»!) Τὰ γεγονότα,ἐκ τῶν ὑστέρων, ἀπέδειξαν ὅτι, σὲ περίπτωσι ἀποτυχίας, «κάποιοι θὰ ἐφρόντιζαν» νὰ μὴν ὑπάρξη ἀντίδρασις τῶν Ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ὅπως ἀκριβῶς κόντεψε νὰ γίνη τὸν Νοέμβριο τοῦ 67!

Τέλος, εἶναι ἀπολύτως βέβαιο, ὅτι τὰ παράξενα γεγονότα τῆς Μεταπολιτεύσεως (ὁ τρόπος ἐκβολῆς τοῦ «πρὸς στιγμὴν πρωθυπουργοῦ» τῆς 23ης Ἰουλίου, ἡ παράδοσις τῆς ἐξουσίας χωρὶς νὰ ἔχη ἀνατροπῆ, ἡ μεταβολὴ τοῦ διατάγματος μερικῆς ἐπιστρατεύσεως σέ... γενικῆς ἐπιστρατεύσεως, μὴ προβλεπομένης, ἡ ἀνάκλησις τῶν διαταγῶν μάχης ποὺ εἶχε ἐκδόσει ὁ «πρὸς στιγμὴν πρωθυπουργὸς» καὶ ἡ ἀπίστευτη τραγικωμωδία τῆς Γενεύης!) ἔχουν πολλὴν ἀκαθαρσία, ἀνάλογη μὲ τὴν 20ετία τοῦ Κυπριακοῦ. Τὸ γεγονὸς τῆς συνενοχῆς ὅλων στὴν σιωπή, ποὺ περιβάλλει τὴν φοβερὴ καταστροφὴ τῆς Κύπρου καὶ οἱ δημόσιοι ὑπαινιγμοὶ γιὰ «ἀποδείξεις, μαγνητοταινίες, συνεννοήσεις στὸ ἐξωτερικὸ «κ.ο.κ. ἀφήνουν ἀνοικτὸ τὸ ζήτημα καὶ βάρος μεγάλο στὸ Μέλλον τῆς Ἑλλάδος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μερικὲς ἀλήθειες καὶ συμπεράσματα, βγαίνουν ἀβίαστα ἀπὸ τὴν 10χρονη περίοδο αὐτή:

α) Εἶναι ἀδύνατο νὰ γίνη πραγματικὴ ἀλλαγὴ καθεστῶτος ἂν δὲν ἀλλάξουν, ριζικά, πρόσωπα, πράγματα, καὶ δομές.

β) Εἶναι ἀδύνατο νὰ προχωρήση ἕνα Ἔθνος μπροστά, ἂν δὲν ξέρη τὴν Ἀλήθεια, ὅλη τὴν Ἀλήθεια καὶ μόνο τὴν Ἀλήθεια γιὰ τὰ προηγούμενα.

γ) Εἶναι λάθος αὐτὸ ποὺ λέγεται, ὅτι ἂν μαθευθῆ ἡ Ἀλήθεια θὰ πέση ὅλο τὸ Ἀστικὸ Καθεστώς». Γιατὶ δὲν ὑπάρχει «Ἀστικὸ Καθεστώς». Εἶναι ἀποδοχὴ Μαρξιστικῆς Ἐννοίας καὶ Ὁρολογίας. Δηλαδὴ Ψέμμα. Ὑπάρχει μόνον Ἐθνικὸ Καθεστώς, ὅλων τῶν πραγματικῶν Ἑλλήνων, πλὴν δηλαδὴ τῶν Σλαβοδούλων Κομμουνιστῶν καὶ τῶν κερδοσκόπων ἐκμεταλλευτῶν. Τὸ Ἔθνος εἶναι μία πραγματικότης, ἁπτὴ ἀλλὰ καὶ ἄθικτη, ἕνα ἑνιαῖο σύνολο, συναδελφωμένο καὶ μὲ δική του συλλογικὴ προ-

σωπικότητα, σκοπούς καὶ πεπρωμένα. Ἡ Ἀλήθεια, δὲν μπορεῖ νὰ τὸ θίξη ποτέ, αὐτὸ τὸ ἴδιο. Ἡ Ἀλήθεια θὰ θάψη μόνο τοὺς ἐκμεταλλευτάς του καὶ τοὺς σφαγεῖς του. Τὰ Ψέμματα εἶναι ἐκεῖνα ποὺ θάβουν τοὺς Λαούς.

δ) Ἡ Πολιτικὴ εἶναι πολὺ σοβαρὸ καὶ πολὺ περίπλοκο θέμα γιὰ νὰ ἀντιτίθεται σὲ ὁποιονδήποτε. Αὐτὸ ἰσχύει καὶ γιὰ τοὺς γόνους τῶν «ἐκλογικῶν συνδυασμῶν» καὶ γιὰ τοὺς γόνους τῶν «συνομωτικῶν συνδυασμῶν». Καὶ γιὰ νὰ ὑπάρχη Πολιτική, πρέπει νὰ ὑπάρχουν πλαίσια, ἔννοιες, ἰδέες καὶ ἱκανότητες, ποὺ δὲν γεννιοῦνται οὔτε μὲ «δοτὲς» ἐξουσίες, οὔτε μὲ «ἀπατηλές». Χρειάζονται Πίστι, Ἀγῶνες, Ἐνοράσεις, Τόλμη, Ἀποφασιστικότητα..... Μ' αὐτές, τὸ Ἔθνος μπορεῖ νὰ ζήση καὶ νὰ μεγαλουργήση. Χωρὶς αὐτές, τὸ Ἔθνος θὰ πεθάνη...

Στή σειρά τῶν ἐκδόσεων
"ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ"
ἐκυκλοφόρησαν:

- 'Ελληνικός Πολιτισμός
  ("Ιωνος Δραγούμη)
- Ελληνική Πρόκλησις
  ('Ανδρέα Δενδρινοῦ)
- 'Ο 'Ελληνισμός μου καί οἱ "Ελληνες
  ("Ιωνος Δραγούμη)

ὑπό ἔκδοσιν:

- Τί ἐστί μπολσεβικισμός
- Δέκα ἄρθρα στό Νουμᾶ
- Πῶς χάσαμε τήν Κύπρο...
- Κληρονομικότης καί περιβάλλον

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΙΣ: Βιβλιοπωλεῖον "ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ"
ΑΘΗΝΑΙ, ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 112, ΤΗΛ: 3634932.